

Landsbygd

Kommitté 4 – Motioner

Slutprotokoll, Partistämma 2019

Innehåll

Kommitté 4 – Landsbygd	3
4.1, 4.2, 4.3, 4.4 Vildsvin och viltskador.....	3
4.5: Avsättning till naturreservat	6
4.6: Myndighetsutövning.....	6
4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12: Nyckelbiotoper och skog.....	7
4.13, 4.14: Varg	10
4.15: Ursprungsmärkning	13
4.16, 4.17: Djurskydd och djurförsök.....	14
4.18: Katter	16
4.19, 4.20: Åkermark.....	17
4.21: Bevattningsdammar	18
4.22: Digitalisering och livsmedelskedjan.....	19
4.23: Odlingsrösen.....	19
4.24: Avloppsinventering	20
4.25, 4.26: Älgförvaltning och viltskadeinventering.....	20
4.27: Morkullor.....	21
4.28: Jaktvapen	22
4.29: Kommunreform	23
4.30: Finskt jordbruk	23
4.31: Närproducerad mat	24
4.32: Belysning på landsbygden	25
4.33: Körkort från 16 års ålder	25
4.34: Odlingsbar mark	26
4.35: Statsbidrag	27
4.36: Bygglov på landsbygden	27
4.37: Renovering av simhallar/idrottshallar	28
4.38: Studieskulder på landsbygden	29
4.39, 4.40: Skatteregler för uthyrning.....	29
4.41, 4.42, 4.43: Lantmäteriet.....	30
4.44: Ödehus.....	31
4.45, 4.46, 4.47, 4.48, 4.49: Strandskydd	32
4.50: Klimatzoner	34
4.51, 4.52: Lantbruksstöd	34
4.53: Regelverk efter förutsättningar.....	36
4.54: Regionalisering av landsbygdsprogrammet	37
4.55: GMO.....	37
4.56: Skarvinventering.....	38
4.57: Småskaligt fiske.....	39
4.58: Statliga myndigheters närvaro	39
4.59: Moms på djurfoder	40
4.60: Tvärvillkorsavdrag	40
4.61: Små kommuner.....	41
4.62: Regionalt utvecklingsansvar.....	42
4.63, 4.64, 4.65, 4.66, 4.67, 4.68, 4.69: Kontanthantering	43

4.70, 4.71: Reseavdrag	45
4.72: Ö-faktor till Gotlands sjukvård.....	45

Kommitté 4 – Landsbygd

4.1, 4.2, 4.3, 4.4 Vildsvin och viltskador

4.1.1 att Centerpartiet verkar för att det införs en statlig ersättning i avsikt att öka avskjutningen och minska stammen av vildsvin.

4.1.2 att ersättningen betalas ut till markägaren eller någon som markägaren utsett.

4.2.1 att Centerpartiet arbetar för att vildsvinen tas bort i alla områden där de hotar jordbruket

4.2.2 att Centerpartiet verkar för att lagar ändras så att en förenkling åstadkoms dels för jägare att jaga men också för att jaga med vildsvinsfällor

4.2.3 att Centerpartiet verkar för att länsstyrelserna ska underlätta en mer effektiv jakt med krav på bättre organiserad jakt som leder till att jordbruket störs minimalt.

4.2.4 att Centerpartiet arbetar för att staten underlättar avsättningen av vildsvinskött

4.3.1 att Centerpartiet omgående tar initiativ till en nationell handlingsplan som har i syfte att minska vildsvinsstammen.

4.4.1 att rörlig belysning/nattkikare tillåts för all tillåten skyddsjakt

4.4.2 att investeringsstöd skall ur landsbyggsprogramet kunna sökas för nyetablering av vilthanteringsanläggningar(dit viltkroppar måste lämnas, där styckas de och veterinärbesiktigas, för att kunna säljas vidare till allmänheten).

4.4.3 att skottpengar införs för Grå, Kanada och Vitkindad gås tills stammarna kommer i balans

4.4.4 att skrämselutrustning, för att skrämma vilt från växande gröda skall gå att söka bidrag till

4.4.5 att stöd för att stängsla in åkermark för att hålla vilt ute skall även det gå att söka bidrag för

4.4.6 att göra det möjligt för jägare att kunna ta licens för att godkänna slaktkroppar, så att det är godkänt att sälja köttet därefter

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar bilden av att vi idag på flera håll har överstora vildsvinsstammar som ställer till det på flera sätt; skador på åkermark, ökande trafikolyckor och till och med skador i ungskog.

Idag är det Naturvårdsverket som är myndigheten som ansvarar för viltfrågor. Centerpartiet anser att en ny myndighet – Viltmyndigheten – ska inrättas som mer effektivt kan adressera de brister i viltförvaltningen som vi ser idag över flera arter. Hur vildsvinsstammen ska förvaltas är en viktig del som en sådan myndighet har att arbeta med, nationellt över hela

landet, där vildsvinen finns. För en effektivare förvaltning och bättre jaktmöjligheter måste jaktmetoderna på vildsvin ses över så att jägarna kan fälla fler djur.

Vildsvinsskött är en resurs som skulle kunna utnyttjas bättre än vad som sker idag. Viltkött är klimatsmart kött. Det finns stora möjligheter att utveckla företag som håller på med jakt och med viltkött. Centerpartiet driver frågan om ursprungsmärkning av kött på restauranger och i offentliga kök; inom ramen för denna politik kommer efterfrågan på lokalt jagat viltkött också att kunna öka.

Partistyrelsen instämmer i att vildsvinens framfart i odlade områden måste minimeras liksom att en effektivare jakt är att önska. En del av detta är att sätta en bättre förvaltningsmodell utifrån ett aktuellt faktaunderlag och gärna med mål fastslagna av de berörda aktörerna. Som ett första steg ser Partistyrelsen gärna att den nationella förvaltningsplanen för vildsvin, uppdateras av Naturvårdsverket, den togs fram år 2010. Partistyrelsen är av uppfattningen att Länsstyrelserna kommer att spela en viktig roll i den framtida vildsvinsförvaltningen.

Hur vildsvinsstammen ska förvaltas är en viktig del som Viltmyndigheten ska arbeta med planeringen av vildsvinsförvaltningen. Naturvårdsverket tog år 2010 fram en nationell vildsvinsplan.

Partistyrelsen anser att denna bör uppdateras för att förvaltningen av vildsvin ska kunna bli effektivare och instämmer i behovet av en nationell handlingsplan, men att ett sådant underlag bör tajma in med fler förvaltande åtgärder varför det är oklart om det kan ske omgående.

Partistyrelsen instämmer i oron för vildsvinens skador både i jordbruk och i trafik. Huruvida det är stalig ersättning - i praktiken en slags "skottpeng" - som bäst löser vildsvinsproblematiken behövs det en ordentlig utredning kring. Ett första steg kan vara att uppdatera den nationella vildsvinsplanen som snart är tio år gammal. Centerpartiet vill också se en förenklad distribution och försäljning av vildsvinsskött för att öka avskjutningen. Dessa frågeställningar adresseras också på flera håll i Centerpartiets landsbygdsprogram till partistämman, Frihetsreformer för landsbygden.

Partistyrelsen ställer sig bakom effektivare jaktmetoder för vildsvin, däribland rörlig belysning och nattsikten. Bestämmelsen att kunna jaga med förstärkt teknik finns redan idag och gäller för vildsvin. Efter förslag från LRF beslöt regeringen om ändring i jaktförordningen som gäller nu.

Motionärerna efterfrågar möjligheten att kunna söka medel ur landsbygdsprogrammet för att etablera vilthanteringsanläggningar. Det anser partistyrelsen vara en god idé, inte minst eftersom Jordbruksverket, som handlägger stöd inom ramen för detta program, konstaterar att stödet är till för att utveckla landsbygden.

När det gäller förvaltning av gås delar partistyrelsen åsikten att förvaltningen måste skärpas. Skottpengar på gås har vi inte idag. Däremot finns alltid möjlighet att ansöka om skyddsjakt om egendom hotas. Skyddsjakt är jakt som kan tillåtas för att förhindra skador, till exempel för att hindra gäss att äta stora mängder säd på åkrar. Det är länsstyrelsen i det aktuella länet som kan ge tillstånd i det enskilda fallet. Partistyrelsen anser skyddsjaktinstrumentet vara tillräckligt idag. Partistyrelsen konstaterar vidare att det redan idag är möjligt att ansöka om medel från Jordbruksverket för att bygga stängsel i syfte att freda tamdjur.

Avseende skrämselutrustning för att skrämma bort vilt från växande gröda så går det att söka sådana bidrag hos länsstyrelsen, dock bara för fredat vilt (varg, lo, björn, järv och kungsörn).

För jaktbart vilt gäller att man ska motverka viltskador med jakt. Eftersom vildsvin är ett jaktbart vilt saknas idag denna möjlighet, vilket partistyrelsen tycker bör justeras. Det ska vara skadeverkningarna som avgör vilka metoder och bidrag lantbruk och markägare kan ansöka om.

Partistämman beslutade:

att Centerpartiet verkar för att vildsvinsstammen minskar genom förbättrade möjligheter att på ett hållbart och etiskt sätt jaga med fällor samt att handläggande myndigheter får resurser och mandat att handlägga jakten mer effektivt.

att Centerpartiet verkar för att vapentechnik, till exempel nattkikare, som underlättar en hållbar och etiskt försvarbar jakt på vildsvin underlättas, i syfte att minska vildsvinspopulationen.

att Centerpartiet verkar för att efterfrågan på svenskt vildsvinskött förbättras så att det skapar ett tydligt incitament för en mer omfattande jakt: Åtgärder för detta handlar bland annat om att underlätta avsättningen av köttet genom möjligheter till upphandling i offentliga kök och genom en översyn av licensförfarande för att godkänna slaktkroppar.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.2.1 att Centerpartiet arbetar för att vildsvinen tas bort i alla områden där de hotar jordbruket

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.1.1

4.1.2

4.2.2

4.2.3

4.2.4

4.3.1

4.4.1

4.4.2

4.4.6

4.4.4

4.4.5

Partistämman avslag följande motioner:

4.5: Avsättning till naturreservat

4.5.1 att Centerpartiet driver frågan om rättvis ersättning vid avsättning till naturreservat, eller andra typer av naturskydd, och flexibla modeller för detta

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens bedömning att skogsägaren har rätt till en skyndsam hantering av ersättning i de fall staten vill skydda hens skog. Det är också Centerpartiets vilja att "paletten" av dagens skyddsformer för värdefull skog ska utökas i riktning mot mer flexibla former. Detta är ett arbete vi kommer att ta vidare inom ramen för Januariavtalet, där en utredning ska undersöka hur dessa nya ersättningsmodeller kan se ut och på bästa sätt värna både äganderätten, rätten till ersättning och vara kostnadseffektiv för staten samt på bästa sätt uppfylla det yttersta syftet – att skydda och utveckla den biologiska mångfalden.

Partistyrelsen ställer sig bakom en skogspolitik som ser till både miljö och produktion. För att kunna utveckla skogsbruket måste det finnas en trygghet, transparens modell som har skogsägarnas förtroende när det blir tal om intrångsersättning. Centerpartiet arbetar för fullt med att - inom ramen för Januariavtalet - ta ett omtag i dessa frågor.

Motionären lyfter fram en situation som är helt uppåt väggarna, och det är de fall där skogsägaren, istället för att kunna vara stolt över att ha utvecklat en rik biologisk mångfald på sin skogsfastighet, genom en aktiv skogsskötsel, istället möts av hot om tvångsmässigt skydd med oklar rätt till ersättning. Detta är just ett sådant fall där utgångspunkten ska vara att skogsägaren ska premieras för de höga naturvärden som finns på skogsfastigheten, inte riskera inkomstbortfall givet intrång och långa juridiska processer om man bestrider myndighetens agerande.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.5.1 att Centerpartiet driver frågan om rättvis ersättning vid avsättning till naturreservat, eller andra typer av naturskydd, och flexibla modeller för detta

4.6: Myndighetsutövning

4.6.1 Centerpartiet noga synar våra myndigheters arbete, och vid behov tar upp frågan i Sveriges riksdag, och tillser att regleringsbrev och beslut fattade av Sveriges riksdag följs

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter frågan om vikten att styra myndigheterna med hjälp av regleringsbrev. Regleringsbrev är tillsammans med budgeten regeringens viktigaste styrmedel mot sina myndigheter. Det är viktigt att myndigheterna agerar i enlighet med sina regleringsbrev och arbetar på ett statsmannamäsiigt sätt utan att låta personliga åsikter och intressen färga myndighetsbesluten. Centerpartiet driver en aktiv politik i Sveriges riksdag, i vissa fall i

direkta förhandlingar med regeringen och i andra fall genom att opinionsbilda och driva regeringen framför oss. Men det är en viktig princip att det ytterst är regeringen som styr riket och de statliga myndigheterna. Partistyrelsen instämmer i motionen men kan inte, som ett parti utanför regeringen, styra det slutgiltiga innehållet i alla regleringsbrev.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.6.1

4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12: Nyckelbiotoper och skog

4.7.1 att Centerpartiet driver frågan med kraft att inga avsättningar i skogsmark skall göras utan att markägaren helt frivilligt går med på detta, eller att staten betalar ut full aktuell ersättning för mark som beslagtagits

4.8.1 att ge partiledningen i uppdrag att initiera återbeskogning av areal i landet och därvid fastställa målet 0,5% per år av dagens skogsareal (som 2000-2005),

4.8.2 stödja en ökad andel skyddsvärd skog liksom mera blandad skog

4.8.3 motivera och underlätta för nya intressenter att satsa på skogsbruk och relaterade näringar – köpa, äga, driva,

4.8.4 stödja fortsatt forskning, exempelvis gällande byggnation av flerfamiljshus i trä i större skala.

4.9.1 Centerpartiet skall driva att en lag införs som ger alla markägare och skogsägare rätt till full ekonomisk eller statlig skog som ersättning

4.10.1 att Centerpartiet ska verka för att återuppta den landsomfattande nyckelbiotopsinventeringen.

4.11.1 att Centerpartiet ska verka för att höja anslagen till områdesskydd så att de minst motsvarar 2018 års nivåer.

4.12.1 att Centerpartiet driver igenom en mer fördjupad uppföljning och utvärdering av 1994 års skogsvårdslag och redovisar dess positiva effekter för den biologisk mångfalden i svensk skog.

4.12.2 att en fördjupad uppföljning och utvärderingen särskilt fokuseras på de positiva effekter för biologisk mångfald som frivillig avsättning av skogsmark av enskilda markägare i Sverige har bidragit till sedan skogsvårdslagens införande 1994.

4.12.3 att Centerpartiet aktivt driver att enskilda markägare med hjälp av instrument så som ekologisk kompensation och mer specifika skyddsåtgärder för artskyddad arter kan delges ökade chanser till begränsade avverkningstillstånd inom ramen för ett översynsarb

4.12.4 att Centerpartiet i bred forsknings- och branschsamverkan mer aktivt stimulerar en innovationskraft och därmed påskyndar utvecklandet av förnyade och mer ekologiskt hänsynstagande produktionsformer på bred front inom svenskt skogsbruk för att klara FN:s Hållbarhetsmål.

Partistyrelsens yttrande:

Myndighetsbedömningar som identifierar skyddsvärd skog har under senare år lett till ett flertal bekymmer för markägare.. Vad som ska gälla vid intrångsansättning processas nu i domstol och förhoppningsvis får vi genom dessa processer större klarhet i vilka ersättningskrav markägaren kan rikta mot staten vid intrång.

Partistyrelsen delar motionärens bedömning om att markägare ska kompenseras vid intrång beslutade av myndigheter, och instämmer i att frivillighet i överenskommelser bör vara utgångspunkten.

Skogens klimatnytta uppmärksammas av allt fler och ett sätt är att återbeskoga mark så att kolbindningen ökar. Idag regleras återbeskogningen genom skogsvårdslagen, som kräver av skogsägare som avverkar eller gallrar att den förnygrar. Denna modell har fungerat utmärkt och endast undantagsvis misslyckas skogsägaren med förnygringen, och då uppmärksammar Skogsstyrelsen detta och ålägger skogsägaren att vidta åtgärder. Den tillväxt i virkesförrådet som sker idag - och har så skett under lång tid - äger rum på samma areal skogsyta. Tillväxten har alltså inte tillkommit genom att ianspråkta nya landarealer. Tillväxten har skett genom huvudsakligen bättre plantmaterial, skogsskötselmetoder och skogsbruksmetoder, det så kallade trakthyggesbruket. Denna utveckling fortsätter och givet klimatförändringarna så kommer skogen att växa snabbare i Sverige i framtiden, låt vara att den samtidigt sannolikt även kommer att utsättas för stormar och insektsangrepp i större utsträckning. Att ianspråkta helt ny mark för skogsodling är därför inget som Centerpartiet ställer sig bakom, men det är givetvis upp till den enskilda markägaren att välja den typ av markanvändning som hen önskar.

Motionären lyfter vidare behovet att stödja en ökad andel skyddsvärd skog, liksom mer blandad skog. Partistyrelsen anser att det för klimatets skull, inte minst, inte behöver skyddas mer skog än vad som är nödvändigt för att uppfylla våra nationella och internationella åtaganden och säkerställa en god biologisk mångfald. Dock, eftersom det i nuläget råder osäkerhet kring hur mycket skog i Sverige som är avsatt - och därmed borttagen från avverkning - så anser partistyrelsen att det saknas tillräckligt kunskapsunderlag för att bifalla förslaget.

Motionären efterlyser bättre villkor för att satsa på skogsbruk. Idag finns en fungerande marknad för att förvärva skogsfastigheter och många banker betraktar skogsegendom som en god investering. Att det kan vara svårt att komma in på marknaden beror idag på att prisutvecklingen på skogsfastigheter de senaste tio-tjugo åren varit stor vilket försvårar möjligheten till förvärv. När det gäller forskning kring nya produkter från skogsråvara samt viljan att bygga mer i trä ställer sig partistyrelsen bakom.

Partistyrelsen instämmer i intentionen bakom att öka andel skyddsvärd skog men kan inte rakt av ställa sig bakom att vi ska ha mer blandad skog, det är den enskilde markägaren samt bolagen som avgör vilken träsammansättning de önskar förnygra med.

Partistyrelsen menar att varje skogsägare ska ha rätt till intrångsansättning om staten bedömer att den avverkningsanmälda skogsfastigheten har naturvärden värda att skydda. Det är också

en sak som Centerpartiet drivit i Januariavtalet. Partistyrelsen instämmer med motionären, men menar att det behöver ses över om det är en lag som krävs eller om det räcker med andra styrmedel.

Inventeringen av nyckelbiotoper görs av Skogsstyrelsens tjänstemän och dagens subjektiva metodik leder till en rättsosäkerhet och alltför stort utrymme för felaktiga klassificeringar. Mot den bakgrunden innehåller metoden alltför hög risk, även om syftet med inventeringen är god, eftersom den syftar till ett utökat kunskapsunderlag. Det är viktigt att inventering och avgränsning görs med transparens, objektivitet och förutsägbarhet.

Konsekvensen av inventeringen har blivit att skogsägarnas tillit till inventeringsresultatet har minskat. Det har även lett till att en del skogsägare - inför hotet att beslås med nyckelbiotoper på sin fastighet, har tagit initiativ till att hugga bort naturvärdena.

Centerpartiet anser att det ska finnas en rimlig budget för skydd av skog. Inom ramen för Januariavtalet driver vi att det är viktigt att det finns anslag i statsbudgeten så att skogsägare får en god ekonomisk kompensation vid intrång i deras brukanderätt. Centerpartiet budgetsamverkar med regeringen och är därför inte ensamt ansvarig för det statliga anslaget avseende områdesskydd. I Vårändringsbudgeten drev dock Centerpartiet fram ett tilläggsanslag på 150 miljoner kr för att kunna ersätta de skogsägare som stod i kö för att få ut sina pengar, som en konsekvens när M/KD-budgeten drog ner anslagsnivån. Partistyrelsen anser att balansen med den brukade arealen skog och den skyddade arealen är viktig och vill - inom ramen för de nationella och internationella målen avseende skydd av skog – att Sverige uppfyller dessa.

Miljömålsberedningen och det nationella skogsprogrammet har inom ramen för sina processer studerat hur svensk skogspolitik påverkat både produktionsmål och miljömål. Skogsstyrelsen, SLU och Naturvårdsverket tar regelbundet fram rapporter om hur tillståndet i skogen ser ut, både avseende miljö och produktion. Även skogsägarföreningarna ger ut rapporter om hur t ex privata avsättningar har ökat och hur dessa gynnar biologisk mångfald.

Partistyrelsen delar motionärens önskemål om mer flexibla skyddsformer – t ex ekologisk kompensation – som komplement till de mer traditionella skyddsformerna. Flexibla skyddsformer skulle bättre kunna göra produktionsskog tillgänglig inom ett område med höga naturvärden, och vice versa. Inom ramen för Januariavtalet driver Centerpartiet en ambitiös genomlysning och omläggning av skogspolitiken. Mycket av det motionären lyfter fram kommer att vara viktiga inspel i den skogspolitik vi vill se ta form, låt vara att detta är en förhandlingsfråga med regeringen. Partistyrelsen instämmer i att de ingångsvärden som motionären lyfter fram ska tillvaratas i kommande skogspolitiska arbete.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.8.3 att motivera och underlätta för nya intressenter att satsa på skogsbruk och relaterade näringar – köpa, äga, driva

4.8.4 att stödja fortsatt forskning, exempelvis gällande byggnation av flerfamiljshus i trä i större skala.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.7.1

4.8.2

4.9.1

4.12

Partistämman avslog följande motioner:

4.8.1

4.10.1

4.11.1

4.13, 4.14: Varg

4.13.1 att en aktiv förvaltning som säkerställer att vargstammens fortsatta utveckling sker med hänsyn till de människor som berörs.

4.13.2 att den regionalisering som beslutats av riksdagen måste genomföras fullt ut såväl när det gäller fastställande av länsvisa mål för vargstammen som när beslut om licensoch skyddsjakt ska fattas.

4.13.3 att EU:s habitatsdirektiv och tillämpningen av detta medger att förvaltningen kan ske nationellt och regionalt.

4.13.4 att att vargstammen som ett första etappmål ska begränsas till de 170 vargar som riksdagen har beslutat om som lägsta möjliga antal, men att det långsiktiga målet ska vara maximalt 150 vargar *. *150 vargar motsvarande 15 föryngringar.

4.13.5 att koncentrationer av varg till enskilda län eller regioner kraftfullt motverkas.

4.13.6 att beståndsreglerande licensjakt medges årligen vilket i sig motverkar illegal jakt

4.13.7 att samhället och myndigheter ställer upp så att beslutad jakt kan genomföras utan störningar.

4.13.8 att omfattningen av skador på hundar, uttag ur klövviltstammar, människors oro samt skador på djurhållning ska vara vägledande för lämplig toleransnivå.

4.13.9 att meningsfull jakt och framför allt jakt med hund ska kunna bedrivas även i områden med varg.

4.13.10 att den sammanlagda effekten på bytesdjuren av alla rovdjur vägs in i förvaltningen och hela vargrevir tas bort i områden där bytesdjuren behöver återhämta sig eller där skadorna på tamdjur förekommer.

4.13.11 att ansvariga myndigheter ser till att det fortlöpande tas fram bra faktaunderlag om vargstammen och att aktuell information får tillräcklig spridning.

4.13.12 att staten tar ansvar för att tillräckliga ekonomiska och personella resurser ställs till förfogande för genomförande av fullgoda inventeringar och skadeförebyggande åtgärder.

4.13.13 att staten tar fram inventeringskriterier och -metoder som ger en så korrekt bild som möjligt av rovdjursförekomst i alla delar av landet.

4.13.14 att invandrade vargar kontrolleras i syfte att motverka införsel av farliga sjukdomar som vargens och hundens dvärgbandmask och rabies.

4.13.15 att inte teoretiska beräkningar av vargstammens genetiska status om 100 år ska tillåtas styra dagens förvaltning.

4.13.16 att Jägarförbundets syn på vargförvaltningen accepteras såväl nationellt som på EU-nivå.

4.14.1 att Centerpartiet driver en vargpolitik som gynnar biologisk mångfald och som tar hänsyn till ekologi och helhet

Partistyrelsens yttrande:

Jakt är en naturlig del av rovdjursförvaltningen. Centerpartiet vill att de svenska stammarna av varg, björn, järv, lo och kungsörn ska bevaras. Samtidigt måste man ta hänsyn till de människor som bor och verkar där rovdjuren finns. Vi vill också öka människors förståelse för rovdjur och att den svenska jakten ska fortsätta vara en regional och nationell angelägenhet.

Centerpartiet införde i regeringsställning licensjakt och fortsatt skyddsjakt på varg för en hållbar rovdjursförvaltning. Nivån för gynnsam bevarandestatus är satt för att ta hänsyn till såväl vargstammens bevarande i Sverige som vad det samlade rovdjurstrycket innebär för människors möjligheter att bo och bedriva verksamheter i rovdjurstäta områden.

I riksdagens beslut 2013 om en ny rovdjurspolitik slogs också fast att rennäringen inte ska behöva tåla högre förluster än maximalt tio procent av renhjorden. Detta fungerar ännu inte i praktiken och många samebyar har förluster på 30-40 procent, vilket är ohållbart.

Partistyrelsen ser inte behov av en ny vargpolitik, men tamdjuren, till exempel får och ren, måste kunna fredas. Centerpartiet driver därför bland annat att djurägare ska ges bättre möjligheter att skydda sina husdjur och tamdjur mot rovdjursattacker, men driver också på för att svensk rovdjursförvaltning ska präglas av tydlighet, förutsägbarhet och lokalt inflytande.

För att minimera vargens angrepp på tamboskap vill vi att Länsstyrelsen snabbt ska kunna besluta om skyddsjakt. Vi ser också jakt som en del av förvaltningsmodellen om vi skulle få ett ökat antal individer i landet. Partistyrelsen anser inte att dagens population har en sådan inverkan på den biologiska mångfalden att det behövs en annan vargpolitik. Däremot bör de

instrument som idag ges myndigheter att förvalta stammen användas mer effektivt, t ex i fall med skyddsjakt. När det gäller regionaliseringen – länsvisa mål för vargstammen - delar vi motionärens bedömning att beslut i riksdagen skyndsamt ska implementeras.

Jakt med hund är en populär jaktform men i vargtäta områden kan det finnas risk för vargangrepp och här måste hundägaren själv göra avvägningar vid varje givet jakttilfälle. Partistytelsen instämmer i att jakt ska kunna bedrivas i vargrevir, men konstaterar att det här är jägarens eget omdöme som får vara rådande.

Partistytelsen instämmer med motionären om att hänsyn till människan är en självklar del av vargförvaltningen, liksom att det är olyckligt om den av riksdagen beslutade vargpopulationen begränsas alltför kraftigt i vissa geografier i landet. Det kan dock inte bli aktuellt med en helt "jämn" fördelning eftersom till exempel rennäringen förhindrar förekomst av varg.

När det gäller finansieringen av varginventering samt skadeförebyggande åtgärder så anser partistytelsen att det till del kan falla på statens ansvar, men ser samtidigt att partsfinansiering kan vara en ännu bättre väg att gå. Vi har nyligen sett hur LRF och Svenska Jägarförbundet – tillsammans med Naturvårdsverket – ingått budgetsamarbete för att ta fram en utredning om hur vargen påverkat människor liv i glesbygden. Partistytelsen tror att engagemanget och kvaliteten på denna typ av utredningar blir bättre om flera parter både engagerar sig samt bidrar ekonomiskt. Partistytelsen instämmer i behovet av uppdaterad kunskap om populationsstorleken och andra inventeringsresultat och metodutveckling för att förebygga skador, men ser inte att staten behöver vara ensam finansiär.

Idag tas inventeringskriterier och -metoder för varg fram av Naturvårdsverket och Viltskadecenter, som sorterar under SLU. Det är staten som finansierar och partistytelsen instämmer i att det inte finns någon omedelbar anledning att ändra detta, men utesluter inte att privata – i betydelsen icke-statliga - initiativ skulle kunna komplettera och utveckla de befintliga kriterierna och metoderna.

Partistämman beslutade:

att Centerpartiet verkar för en hållbar rovdjursförvaltning som tar hänsyn till de människor, inklusive jägare, som bor och verkar där rovdjuren finns samt strävar efter att på ett hållbart sätt hålla viltstammarna i balans med foderresurserna och att jaktens upplevelsevärden balanseras med värdet av livskraftiga rovdjursstammar.

att Centerpartiet verkar för att den svenska jakten ska fortsätta vara en regional och nationell angelägenhet.

att Centerpartiet verkar för att öka möjligheterna att försvara husdjur, tamdjur och rennäring mot angrepp av rovdjur.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.13.1

4.13.2

4.13.3

4.13.5

4.13.6

4.13.7

4.13.8

4.13.9

4.13.11

4.13.14

4.14.1

Partistämman avslog följande motioner:

4.13.4

4.13.10

4.13.12

4.13.13

4.13.15

4.13.16

4.15: Ursprungsmärkning

4.15.1 att restauranger öppet och transparent ska skriva var köttet dom serverar kommer ifrån.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären efterlyser spårbarhet avseende kött som serveras på restaurang. En fråga som Centerpartiet drivit och som en del av Januariavtalet ska genomföras, med en proposition som ska vara framtagna till våren år 2020.

I butikshyllorna är köttprodukterna ursprungsmärkta, men när det köttet serveras på restauranger finns ingen regel för att redovisa vilket land köttet kommer ifrån.

Ett kriterium för att, inom EU, införa nationella bestämmelser för ursprungsmärkningen är att landet måste kunna visa på samband mellan kvalitet och ursprung. Det är med andra ord upp till regeringen att påvisa detta samband. Livsmedelsverket arbetar med att undersöka Sveriges förutsättningar att få igenom en ursprungsmärkning inom ramen för EU:s regler.

Livsmedelsverket vill dock avvakta EU-kommissions beredning av frågan innan man ger sitt slutgiltiga utlåtande. Livsmedelsverket förordar att man fram till dess bör avvakta med att

påbörja ett arbete med en anmälan att införa ursprungsmärkning på restaurang och i storhushåll. Partistyrelsen delar den bedömningen.

En viktig dimension i att få fram ett fungerande förslag är också att lyssna på företagare i restaurang- och matbranschen som lyft fram svårigheterna med att på daglig basis skriva ut på menyer och dylikt var köttet kommer ifrån. Distributionskedjan av matvaror kan förändras och det kan för många kök vara en praktiskt sett svår uppgift att skriva ut ursprung, inte minst eftersom menyer idag ligger både på hemsidor och inte bara i restaurangen. Partistyrelsen menar därför att det kan behövas andra varianter än just skriftlig information, till exempel i muntlig form.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.15.1

4.16, 4.17: Djurskydd och djurförsök

4.16.1 att Centerpartiet ska driva djurskyddsfrågor, samt aktivt synas i debatter om djurskydd

4.16.2 att Centerpartiet tar större ansvar för framtagandet av bra djurskyddslagar

4.16.3 att Centerpartiet ska profilera sig som det självklara valet för de som engagerar sig i djurfrågor.

4.16.4 att Centerpartiet ska verka för att privat konsumtion av fyrverkerier förbjuds

4.16.5 att Centerpartiet aktivt ska verka för att brott mot djur får högre straff samt tydligare uppföljning och statistikföring.

4.17.1 att Centerpartiet ska verka för ökade resurser till forskning om alternativ till djurförs

4.17.2 att Centerpartiet ska verka för att allt lidande hos försöksdjur, som endast indirekt kan kopplas till försöket får juridiska konsekvenser samt straff för ansvariga

4.17.3 att Centerpartiet verkar för att rutinerna kring utfärdandet av tillstånd för djurförsök ses över.

4.17.4 att Centerpartiet ska verka för att djur som utsatts för djurförsök omplaceras till särskilda djurhem eller familjer efter djurförsökets slut istället för att avlivas.

Institutionen/företaget som utfört försöket hålls ekonomiskt ansvarig för detta, men utförandet sker i samarbete med civilsamhället.

Partistyrelsens yttrande:

Den svenska synen på djurskydd och djurhälsa präglas av höga ambitioner, att djuren mår bra och behandlas väl är ett ansvar som vi människor måste ta. Sveriges djurskyddslagar och lantbrukarnas djuromsorg har länge legat långt fram.. Centerpartiet vill se ett fortsatt starkt djurskydd, med en minskad byråkrati och bättre förutsättningar att satsa på det lokala djurskyddsarbetet.

Det är viktigt att Sverige aktivt arbetar för att förbättra djurskyddet inom EU, så att ambitionsnivån i övriga EU höjs. Att ta hänsyn till både djur och miljö vid produktion av

livsmedel är något som vi är bra på i Sverige och bör dela med oss av. Genom allt högre ambitioner i övriga EU stärks också den svenska konkurrenskraften. Även i andra internationella sammanhang där behov och möjlighet finns bör Sverige trycka på vikten av ett starkt djurskydd. Sverige ska stödja det arbete som pågår i EU för att starta ett europeiskt djurskyddscenter och arbeta för att detta center ska placeras i Sverige.

I Sverige har vi valt att ha en stark djurskyddslagstiftning där exempelvis slakt utan bedövning inte är tillåtet ur djurskyddssynpunkt. Vi vill inte tumma på djurskyddet men ser möjligheter i att fortsatt undersöka och utveckla olika metoder för hur slakt kan utföras i Sverige.

En väl fungerande veterinärorganisation över hela landet, med en tillfredsställande jourverksamhet är grunden i ett gott djurskydd. Detta eftersom lantbrukaren på så sätt kan få hjälp med sjuka djur både helger och nätter. Vikten av en väl fungerande verksamhet visar sig också i vårt globaliserade samhälle med de risker som finns för utbrott av smittsamma djursjukdomar, som fågelinfluensa, salmonella, mul- och klövsjukan med flera.

Vad gäller fyrverkerier så krävs det från och med den 1 juni 2019 ett tillstånd för privatpersoner att handla fyrverkerier. Utöver detta tillstånd kommer det också behövas en utbildning för att få skjuta raketer på pinne. För övriga fyrverkerier så finns det redan idag möjligheter för kommuner att via sina lokala ordningsregler reglera detta. Partistyrelsen anser att det är en rimlig avvägning. När det gäller vilka frågor Centerpartiet ska profilera sig inom så är det en fråga som får fattas av partistyrelsen. Men Centerpartiet ska brett sett ha en väl utvecklad politik som täcker in många frågor, inklusive djurskydd.

Centerpartiet vill begränsa antalet djurförsök. Om djur behöver användas vid tester ska det ske mycket restriktivt. Vi anser därför att smink och rengöringsprodukter ska testas på andra sätt än med djurförsök. Centerpartiet vill gärna se ett EU-gemensamt beslut om att förbjuda djurtester på rengöringsprodukter. Vi vill också att det ska framgå på produkten när djurförsök använts. För att minska antalet djurförsök införde vi i regeringsställning metoden 3R som står för replace, reduce och refine. Metoden förfinar, minskar och ersätter djurförsök vilket Centerpartiet eftersträvar. Med rätt satsningar kan Sverige bli världsledande inom alternativa testmetoder. Det kan bidra med många nya jobb och företag eftersom efterfrågan på snabbare, billigare och säkrare testmetoder är stor hos exempelvis kemiindustrin, livsmedelsindustrin och läkemedelsindustrin. Det kan dock finnas områden där djurförsök fortfarande är motiverat, exempelvis inom läkemedelsindustrin och vid bedömning av kemikaliers miljörisker. När djurförsök har använts ska den informationen tillhandahållas konsumenten.

Partistyrelsen anser att brott mot djurskyddslagen ska straffas, men ser inte anledning att ändra den nuvarande lagstiftningen. Huruvida djur som utsatts för försök kan utplaceras hos djurhem eller familjer är lämpliga som husdjur eller har traumatiserats och därmed är olämpliga är en komplicerad fråga som måste utredas.

Partistyrelsen vill understryka att hot mot näringsidkare aldrig kan accepteras. Centerpartiet driver att brott mot djurhållande företagare, deras anställda och familjer ska ge högre straff samt att det behövs tydligare uppföljning och statistikföring för dessa brott.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.16.1 att Centerpartiet ska driva djurskyddsfrågor, samt aktivt synas i debatter om djurskydd

4.16.2 att Centerpartiet tar större ansvar för framtagandet av bra djurskyddslagar

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.17.1

4.17.3

4.17.4

4.16.5

Partistämman avslog följande motioner:

4.16.3

4.16.4

4.17.2

4.18: Katter

4.18.1 att plågsamma hemmaavlivningar av katter förbjuds, samt att det blir olagligt att döda en katt man inte själv äger.

4.18.2 att chipmärkning och registrering av katter görs obligatoriskt, samt att övergivandet av en katt blir olagligt med påföljder

4.18.3 att hanterandet av hemlösa kattkolonier utgörs av omplacering till hem, och i de fall då det inte är lämpligt, att metoden Trap Neuter Return används.

Partistyrelsens yttrande:

Dagens djurskyddslagstiftning stadgar att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande - detta oaktat vem som formellt äger djuret ifråga. Lagen om tillsyn över hundar och katter säger att en katt som med skäl kan antas vara övergiven eller förvildad, får avlivas av jakträttshavaren eller av någon som företräder denne, men att det inom tätbebyggt område krävs tillstånd av Polismyndigheten. Vidare får avlivningen ej vara plågsam. Partistyrelsen anser att detta är lagstiftning som överlag gör en rimlig avvägning.

Frågan om huruvida katter – liksom hundar- ska märkas är en återkommande fråga. Det är Jordbruksverket som administrerar märkning av hundar och de har idag inget liknande system för katter. Jordbruksverket motiverar på sin hemsida systemet med hundmärkning på följande

sätt: "Hundregistret är ett register över alla hundar och vem som äger och ansvarar för hundarna. Det finns en lag om att alla hundar ska märkas och att det ska finnas ett register över både hundar och hundarnas ägare. Den har kommit till på grund av problem med aggressiva och farliga hundar. Det ska vara lätt att se var någonstans en lösspringande hund eller en hund som uppträder illa hör hemma."

Eftersom katter inte uppvisar samma riskfyllda beteende så anses det inte finnas samma anledning att märka katter. Partistyrelsen delar denna bedömning.

När det gäller herrelösa katter i Sverige finns det inte samma problem här som i andra länder, där vildkatter kan utgöra en betydande numerär. De katter som rör sig fritt antas också ha en ägare. Skulle det vara så att det påträffas en förvildad katt som är i behov av vård finns det inte sällan katthem eller liknande inrättningar som utifrån privat initiativ och/eller kommunala bidrag driver en verksamhet som tar hand om katten och sedan kan utplacera den till ett nytt hem. År 2015 var det till exempel 6054 katter som omhändertogs varav 4652 stycken fick ett nytt hem. Partistyrelsen anser att detta system fungerar väl idag.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.18.1

Partistämman avslog följande motioner:

4.18.2

4.18.3

4.19, 4.20: Åkermark

4.19.1 att Centerpartiet ska verka för att minimalt med åkermark ska bebyggas. Om större vägar behöver byggas så ska de förläggas på viadukter över marken för minimal åverkan av mark och grundvatten

4.20.1 att partistämman ger riksdagsgruppen i uppdrag att lyfta frågan om ett starkare skydd för åkermark enligt intentionerna i motionen.

Partistyrelsens yttrande:

Äganderätten är en central och vägledande princip i Centerpartiets politik. Det man äger vårdar man. Äganderätten handlar också om frihet. Därför anser vi att markintrång ska minimeras. Intrång i landskapet som kräver mark ska ske med marksnål teknik. Detta gäller till exempel vid byggande av infrastruktur och luftburna ledningar.

Motionären anser att åkermark inte ska exploateras och föreslår att vägar ska byggas på viadukter för att inte ta åkermark i anspråk. Partistyrelsen delar motionärens syn på vikten av att värna värdefull åkermark, och på partistämman 2015 fattades beslut om att stärka skyddet för den mest värdefulla åkermarken. I regeringsställning har Centerpartiet drivit frågan om skydd av åkermark med stort engagemang och gav bland annat Jordbruksverket i uppdrag att utvärdera reglerna som ska skydda åkermarken.

Dock ser partistyrelsen inte det som realistiskt att all infrastruktur på åkermark ska bebyggas på viadukter.

Värdefull åkermark exploateras alltför lättvindigt, trots att den har skydd i Miljöbalken enligt en fyrstegsprincip. Frågan om att stärka skyddet för åkermark har varit upp vid tidigare partistämmor. På partistämman i Karlstad 2013 beslutades att klass 9 och 10-åkermark ska klassas som riksintresse. Som motionären påpekar får brukningsvärd jordbruksmark inte användas, om det finns andra alternativ. Stämman konstaterade då att det tyvärr är alltför få kommuner som använder sig av det utrymme som finns i lagstiftningen. Av den anledningen finns det skäl att utreda hur och om lagstiftningen kan förbättras i syfte att åstadkomma att stärka skyddet av den brukningsvärda jordbruksmarken. Partistyrelsen instämmer i att denna fråga bör bevakas och kommuniceras bättre, men ser inte att det nödvändigtvis är riksdagsgruppen som är det lämpligaste organet för att lyfta frågan.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.19.1

4.20.1

4.21: Bevattningsdammar

4.21.1 att bidrag som utgår för våtmarker/dammar utökas att också gälla för att bygga/anlägga bevattningsdammar

Partistyrelsens yttrande:

Den torra sommaren 2018 blev en påminnelse om de stora problem som klimatförändringarna kan medföra för lantbruket. Flera lantbrukare har redan idag skapat eller planerar att skapa dammar för att få bättre möjligheter att bevattna grödorna och ge djuren vatten när nederbörden inte räcker till.

Att skapa dammar är ett sätt att få bättre möjligheter att bevattna grödorna och ge djuren vatten. De kan också säkra en jämnare produktion för gårdarna. I dammen samlas vatten och näring som vid bevattning återgår till jordbruksmarken. Dammar tenderar också ofta att verka positivt för den biologiska mångfalden.

Det är redan idag tillåtet att bevilja stöd för dammar som både är våtmarker och bevattningsdammar inom ramen för stödet som riktas till våtmarker. Dessa dammar kallas ibland kombidammar eftersom de båda nyttorna ska gå att kombinera. Det är dock upp till de enskilda länsstyrelserna om de vill ge prioritet till kombidammar inom stödet eller inte. Länsstyrelsen på Gotland och Skåne är exempel som medverkat till att anlägga sådana. Den generella stödnivån för kombidammar är ofta 50 procent.. Partistyrelsen instämmer i behovet av en översyn av hur medeln används effektivast för att tillgodose behov av både produktivitet i lantbruket, resiliens vid torka och värnande av den biologiska mångfalden.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.21.1

4.22: Digitalisering och livsmedelskedjan

4.22.1 att utreda möjligheterna och effekterna på kort och lång sikt för att på nationell nivå kunna införa digital spårbarhet i realtid gällande våra livsmedel (från jord till bord tillbaka till jord) på nationell, mellankommunal och kommunal nivå.

4.22.2 att utreda en möjlig nationell digital harmonisering genom blockchainteknik till befintliga digitala transaktionssystem i livsmedelskedjan på mellankommunal samt kommunal nivå.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter fram frågan om spårbarhet i livsmedelskedjan och menar att ny, digital teknik kan revolutionera spårbarhet från ”ax till limpa”. Förutom att detta skulle vara relevant upplysning och information för den enskilde konsumenten skulle det också minska risken för fusk. Ett sådant system skulle dessutom förmodligen gynna producenter med höga hållbarhetsambitioner och då inte minst svenska matproducenter.

Partistyrelsen ser stora möjligheter med de förslag som motionärerna föreslår. Sverige är ett land med hög innovationsgrad och digital kapacitet. Spårbarheten i livsmedelskedjan måste förbättras och det är därför glädjande att både SKL, aktörer inom livsmedelsbranschen samt forskare arbetar med frågan. Vilka standarder som ska gälla och hur samordning ska se mellan kommunen och andra led återstår att se. Centerpartiet ställer sig positiva till en utveckling där livsmedelskedjan får en ökad spårbarhet men menar att de relevanta aktörerna är bäst lämpade att utforma system för detta

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:
--

4.22

4.23: Odlingsrösen

4.23.1 att Partistyrelsen aktivt agerar för en översyn av både lagstiftning och förordningar gällande områdesskydd på åkermark

4.23.2 att den som brukar jorden då också måste få styra över hur och var man placerar stenar från sin egen eller mark man arrenderar

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter frågan om vad som ska klassas som biotop och vad som inte ska klassas som biotop, i fråga om odlingsrösen. Motionären åberopar exempel där odlingsrösen kommit att klassas som biotoper när sunt förnuft, enligt motionären, gör gällande att det knappast kan vara en biotop. Ytterst handlar det om att markägaren måste få lov att bruka sin mark utan intrång från myndigheter – och om intrång görs, att en skälig ersättning betalas ut.

När Centerpartiet satt i regeringsställning senast drev vi frågan om en liberalisering när det gäller biotoper på jordbruksmark. Stengården och odlingsrösen var just sådana biotoper som vi menade kan utsättas för åverkan (till exempel flyttas) om verksamheten på fastigheten

skulle tjäna på detta. Till exempel skulle man kunna öppna upp en passage i en stenmur om detta skulle underlätta för maskinpassage, med mera.

Partistyrelsen konstaterar att frågan om äganderätt är något som berör både skogsägare och lantbruket. Centerpartiet har varit drivande i frågan och i Januariavtalet finns inlagt en utredning om just äganderätten. Partistyrelsen instämmer i att den som äger marken också ska ha rådighet över skötsel och brukande och att myndighetsstödet behöver vara enkelt och effektivt och stärker ägande- och brukanderätt..

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.23

4.24: Avloppsinventering

4.24.1 att Centerpartiet ska anpassa lagstiftning och tillsynsdirektiv efter den finska modellen för miljöåtgärder på enskilda avlopp.

Partistyrrelsens yttrande:

Motionären hänvisar till att VA-hanteringen från myndigheternas sida ibland har konsekvenser som strider mot en proportionalitetsprincip. Motionären lyfter fram Finland som ett föregångsland när det gäller att väga av mellan miljönytta och kostnader för enskilda. Partistyrelsen anser att Finlands hantering av enskilda avlopp är en intressant modell att inspireras av för att skapa ett tydligare nationellt regelverk gällande hanteringen av de enskilda avloppen baserat på avståndet till vattendrag för en bättre avvägning mellan miljönytta och kostnad. Det skulle leda till mer proportionalitet samt ett rättvisare system för hanteringen av enskilda avlopp i Sverige. Men hur ett system inspirerat av den finska modellen skulle utformas är något partistyrelsen menar måste utredas och utformas.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.24.1

4.25, 4.26: Älgförvaltning och viltskadeinventering

4.25.1 att älgförvaltningsområde blir viltförvaltningsområde.

4.25.2 att älgskötselområde blir viltskötselområde.

4.25.3 att regelverket justeras för att motsvara det förändrade/utökade uppdraget

4.26.1 att Jordbruksverket ges i uppdrag att ta fram en viltskadeinventering tillsammans med SLU motsvarande älgbetesinventeringen för jordbruksmark i syfte att minska viltskadorna på jordbruksgrödor.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären efterlyser en bättre samordning för att förvalta viltet. Idag är det huvudsakligen älgen som förvaltas på ett sådant sätt att det leder till avskjutningsmål. Denna jakt är också relativt sett hård reglerad, i relation till exempel vildsvinsjakt.

Idag kan det konstateras att viltförvaltningen inte fungerar som den var tänkt. Betesskadorna är på sina håll alarmerande, viltolyckorna skenar och landskapsbilden håller på att förändras när betestrycket på asp, rönn, sälj och ek ökar.

Centerpartiet vill därför inrätta en viltmyndighet för att skapa nya förutsättningar för en effektiv och adaptiv viltförvaltning. Denna myndighet ska se över hur dagens viltförvaltning behöver förändras för att minska skadeverkningarna på träd och minska olycksrisken, och samtidigt säkerställa en god viltvård och hög kvalitet på viltstammar och på jaktupplevelsen. Vad denna viltmyndighet kommer fram till med anledning av motionärens förslag är det därför för tidigt att svara, på varför Partistyrelsen instämmer i motionens intentioner.

En motionär lyfter behovet av ett kunskapsunderlag för att kunna komma tillrätta med vildsvinens skadeverkningar och jämför med den inventering som görs årligen avseende viltbetesskador av klövvilt, den så kallade ÄBIN.

Partistyrelsen delar bedömningen att vildsvinens skadeverkningar måste begränsas och tycker att ett kunskapsunderlag från en myndighet är en bra utgångspunkt. Centerpartiets vill också se att framtida viltförvaltningsfrågor hanteras av en ny myndighet, Viltmyndigheten. Partistyrelsen instämmer i behovet av ett gediget kunskapsunderlag men anser inte att det är lämpligt att peka ut vilken myndighet som är bäst lämpad att utföra ett sådant uppdrag.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.25

4.26.1

4.27: Morkullor

4.27.1 att sommarjakten på Morkullor som regeringen stoppade 1999 skall återinföras och att jakten vara tillåten från måndagen efter midsommardagen fram till den 15 juli.

Partistyrelsens yttrande:

Sommarjakten på morkullor stoppades i juni 1999. Motionären lyfter behovet av en omprövning av förbudet mot sommarjakt på morkullor. Sverige har emellertid inte kompetens på detta område, då det är EU:s fågeldirektiv som förbjuder jakt av fågel under häckningsperioden. Tidigare vårjakt på morkullor var ett undantag från denna princip.

Partistyrelsen noterar att morkullan är ett jaktbart vilt i Sverige. Under hösten kan jakt bedrivas på morkulla, jakten bedrivs främst i södra Sverige. Den årliga avskjutningen av morkullor i Sverige under 2000-talet är 2000-3000 fåglar. Partistyrelsen anser att jakt fortsatt ska få bedrivas på morkulla enligt gällande jaktkalender.

Partistämman avslog följande motioner:

4.27.1

4.28: Jaktvapen

4.28.1 att slopa behovsmotiveringen för jägares 5e och 6e vapen.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill se en förändring där jägare ska slippa motivera varför de vill skaffa ett femte och sjätte vapen. Partistyrelsen delar bedömningen att den debatt som uppstått kring vapendirektivet i kölvattnet av terrordåd felaktigt slagit mot jägarkåren. Tyvärr fokuserar regeringen på att minska de lagliga vapen som används ansvarsfullt av sportskyttar och jägare istället för att lägga fokus på att minska de illegala vapnen i samhället som är de som används vid terrorism, organiserad brottslighet och våld. Centerpartiet säger nej till EU:s vapendirektiv i Europaparlamentet just av den anledningen och nu när det ska bli svensk lag väljer regeringen att föreslå ännu striktare regler.

Det som har kommit nu är en lagrådsremiss och inget förslag har ännu lagts på riksdagens bord. Centerpartiet anser dock att den är alldeles för långtgående och riskerar att ställa till det för laglydiga jägare och sportskyttar. Det handlar dessutom om en överimplementering och vi kommer inte att ställa oss bakom förslaget i sin nuvarande form.

Centerpartiet vill att jägares och sportskyttars vapenanvändning ska värnas, bland annat genom smidigare och snabbare tillståndsgivning. Det bör vara lättare att förvara sina vapen hos någon annan, exempelvis hos någon man jagar tillsammans med. Vi vill också se över möjligheten att införa vapenbyteslicenser för att underlätta för den som vill byta till ett annat vapen inom samma vapenklass. Centerpartiet vill också inrätta en Viltmyndighet som skulle kunna ta över vissa delar av polismyndighetens och Naturvårdsverkets tillståndsgivning.

Partistyrelsen anser inte att fler lagliga vapen i vapenskapet behöver innebära en fara för tredje person.

Partistämman beslutade:

att regelverket avseende vapenlagar inom EU ses över för att hindra illegal spridning och hantering av vapen, samt för att underlätta för jägare och sportskyttar att lagligt resa och handla med sina vapen i Europa.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.28.1

4.29: Kommunreform

4.29.1 att Sverige behöver en kommunreform

4.29.2 att Sverige behöver en regionreform

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter behovet av en bred översyn av hur Sverige i framtiden ska vara indelat, vilka funktioner som ska åligga kommunerna och hur en likvärdig service ska kunna vidmakthållas givet de väldigt varierande förutsättningar som finns för kommunerna i vårt land.

Centerpartiet har alltid värnat ett decentralistiskt perspektiv. Frågan om kommunsammanslagningar äger kommunerna själva och partistyrelsen ställer sig inte bakom tvingande kommunsammanslagningar. Även när det gäller regioner är det avgörande att eventuella förändringar sker utifrån ett folkligt underifrånperspektiv.

Utöver frågan om kommuners eller regioners gränser finns mycket att göra. Mer statlig verksamhet borde föras ner på regional nivå. Alla statliga myndigheter har olika regional indelning vilket försvårar för regionerna att driva en sammanhållen politik. Det pågår också en kommunutredning som ser över hur kommunernas kapacitet ska kunna stärkas.

Partistämman avslog följande motioner:

4.29

4.30: Finskt jordbruk

4.30.1 att ett system med statsborgen efter förebild från Finland inrättas snarast för att förbättra möjligheten för rimliga kreditvillkor för investeringar och generationsskiften

4.30.2 att ett system med förskottsutbetalning på stöden skapas. Inriktningen ska vara att bättre följa lantbrukarens behov av likvida medel och att lantbrukaren inte ska tvingas låna i bank till hög ränta för att klara likviditeten

4.30.2 att man följer och driver frågan om stöd till utdelning av frukt, grönsaker och mjölk i skolan så vi väljer mer ekologiska produkter för då kanaliseras stödet i högre grad till mervärdesprodukter och samtidigt till jordbrukssektorn

Partistyrelsens yttrande:

Sverige har ett undantag till EU-reglerna som innebär att vi har ett speciellt norrlandsstöd för jordbruk. Den rödgröna regeringen presenterade 2016 en ny stödområdesindelning i Sverige. Mätmetoden lufttemperaturdata blev då avgörande för vilket stödområde regionerna skulle tillhöra enligt ett EU-direktiv, något som skulle återspegla förutsättningarna för jordbruket. I den nya indelningen finns efter Norrlandskusten tre varmare områden eller öar i ett kallare klimat, något som borde vara en omöjlighet eftersom det är sämre odlingsförhållanden.

Dessutom sammanfaller dessa tre områdena med tre städer, vilket i sin tur gör indelningen än mindre trovärdig då städerna drar upp medeltemperaturerna i de faktiska och omgivande jordbruksområdena. Längst Norrlandskusten ändras stödområdena från 1 till 3 vilket innebär en avgörande ekonomisk skillnad för lantbrukarna. Centerpartiet vill att regeringen ska ta ansvar för de norrländska lantbrukare som hamnat i ekonomisk svårt läge på grund av den nya stödområdesindelningen. Vi har ifrågasatt den nya stödområdesindelningen eftersom den missgynnar norra Sverige och uppmanat regeringen till att göra om indelningen av LFA-områden.

Idag ger EU redan stöd till förskolor och skolor som serverar barnen mjölk, filmjölk, yoghurt och ost. Syftet är att ge barn möjlighet att dricka och äta mer av dessa varor. Skolor, från förskolan till gymnasiet, kan söka stödet. Det gäller både kommunala och fristående skolor.

Jordbruksverket betalar ut skolmjölksstödet för barn i förskolan och för barn som regelbundet deltar i skolundervisningen. 2011 publicerade Europeiska revisionsrätten en specialrapport om skolmjölks- och skolfruktprogrammets effektivitet. Enligt revisionsrätten har stödet till skolmjölk en mycket begränsad effekt, och mjölken skulle i de flesta fall ha köpts in även utan EU:s stöd (dödviktseffekt). För att öka effektiviteten skulle stödet per enhet i medlemsstaterna behöva öka. Partistyrelsen tycker dock att det är viktigare att fokusera på att stärka konkurrenskraften för lantbrukarna framför att höja skatterna i syfte att öka stöden för skolmjölk och frukt. Utvärderingen visade också att skolmjölks- och fruktprogrammet har höga administrativa kostnader som EU i liten utsträckning subventionerar. Dessutom saknas kompletterande utbildningsinsatser för att påverka skolbarnens kostvanor på längre sikt.

Partistämman avslog följande motioner:

4.30

4.31: Närproducerad mat

4.31.1 att Centerpartiet ska verka för att mer närproducerad mat ska upphandlas till offentlig verksamhet bl.a. genom att transporter ska vägas in i offert utvärderingarna.

Partistyrelsens yttrande:

De stora upphandlande enheterna idag är kommuner, regioner, myndigheter, stat samt statligt ägda bolag. Det står dessa upphandlande aktörer fritt – givetvis i enlighet med Lagen om offentlig upphandling och andra relevanta regelverk och normerande lokala policies - att besluta vilka kriterier man vill sätta upp i upphandlingen. Avstånd är en sådan faktor, men i många fall är transporter en liten del av den totala miljö- och klimatbelastningen hos en produkt, t ex kött.

Partistyrelsen ser dock många fördelar med att offentliga kök upphandlar lokalt producerad mat. Klimatavtrycket från närodlad är generellt sett lägre och svenskt kött är dessutom världsledande avseende djurhållning och antibiotikaanvändning. Partistyrelsen instämmer därför i motionen.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.31.1

4.32: Belysning på landsbygden

4.32.1 att Centerpartiet agerar så att staten, för att förhindra att delar av landsbygden släcks ner, tar det ekonomiska ansvaret för att ersätta äldre anläggningar

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter fram behovet av statlig garanti för att ansvarsfördelningen mellan stat och kommun avseende belysningen på vägarna fungerar.

SKL och Trafikverket har nyligen arbetat fram en gemensam inriktning för hur kommunal belysning på statlig väg ska ägas och förvaltas. Forskning har tillfört ny kunskap som innebär ett förändrat synsätt på behovet av belysning. Många belysningsanläggningar, framför allt i glesbygd, uppfyller idag inte moderna krav på trafiksäkerhet och miljö. Trafikverket kommer att i samarbete med kommunerna se över äldre belysningsanläggningar längs statliga vägar så att de uppfyller kraven. Efter översynen kommer Trafikverket att ta över ägande och förvaltning. Cirka 30 till 50 procent av kommunal belysning berörs. Syftet är att få ett enhetligt ägande så att bättre standard när det gäller både underhåll, säkerhet och klimatpåverkan kan uppnås. Under 2018 och 2019 genomför Trafikverket i samarbete med 17 kommuner en pilotstudie inför en översyn av kommunala belysningsanläggningar vid statliga vägar. Målet är att ta fram en metodik samt en konsekvensbedömning. Därefter kommer en utvärdering att göras.

Centerpartiet vill se en livskraftig landsbygd där trygga kommunikationer är en viktig del. Partistyrelsen delar därför motionärens oro för implementeringen av nyordningen och menar att den bör ske på ett sådant sätt att trygghet och funktionalitet bibehålls samtatt kommunerna inte drabbas av oförutsedda kostnadsökningar. Partistyrelsen instämmer i att en reform av belysningen på landsbygden bör föregås av ett klargörande av kostnadsfördelningen.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.32.1

4.33: Körkort från 16 års ålder

4.33.1 att införa körkortsålderern 16 år för personbil för boende på landsbygden och med begränsning till trafik på landsbygden.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter att mobilitet på lands- och glesbygd är viktigt för ungdomen. I den utsträckning det inte finns kollektiva färdmedel är man i praktiken utelämnad till skjuts från föräldrar. Motionären anser att ungdomar från 16-år skulle klara av att köra personbil på lågt

trafikerade vägar. Ett skäl skulle vara att trafiksäkerheten i personbilar är väsentligt högre än i Epa-traktorer och EU-mopeder.

Partistyrelsen delar motionärens bedömning att mobilitet på landsbygden ska utvecklas, men tror inte att sänkt ålder för körkort för personbil är rätt väg att gå. Idag får man börja övningsköra vid 16-års ålder och det betyder att man kan ta körkort direkt efter man fyllt 18 år.

Partistämman avslog följande motioner:

4.33.1

4.34: Odlingsbar mark

4.34.1 att kommunerna genomför en inventering av odlingsbar mark för ekologisk odling för dagens – och även för framtida behov

4.34.2 att olika kunskapslyft som avser landsbygden och odlingskunskaper anordnas av regionerna

4.34.3 att kommunerna tar tillvara på möjligheten till integrationsåtgärder och arbetstillfällen inom odling av ekologisk mat för personer som står långt utanför den ordinarie arbetsmarknaden

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter frågan om att öka produktionen av ekologiskt odlad mat. Intresset för denna odlingsform har ökat och det skulle också kunna vara en väg in på arbetsmarknaden för nyanlända med låg utbildningsnivå. Centerpartiet uppmuntrar närodlade livsmedel och anser att ekologiska odlingsformer har sin naturliga plats. Däremot vill vi inte ställa ekologiska odlingsformer i kontrast till andra odlingsmetoder där godkända bekämpningsmedel används.

Det står idag fritt för kommuner att initiera och finansiera odlingsbar mark för ekologisk odling. Många kommuner har också en omfattande verksamhet för att ge personer som står utanför arbetsmarknaden stöd för att bli anställd och/eller arbetsträna. Här finns tydliga integrationsmöjligheter, i linje med det motionären efterlyser. Detsamma gäller för regionernas förmåga att initiera och finansiera satsningar mot ekologisk odlad mat. Det borde vara projekt som skulle kunna delfinansieras med EU-medel.

Partistämman avslog följande motioner:

4.34

4.35: Statsbidrag

4.35.1 att statsbidrag bör fördelas så att alla landsting/regioner får en fast ersättning för utveckling och vidmakthållande av arbetssätt och en rörlig del baserad på antal länsinnevånare.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären efterlyser en reform avseende statsbidragen till landstingen, där mer hänsyn ska tas till kostnader som varje region har till utveckling och inte som idag, där fokus ligger på befolkningsmängd.

Centerpartiet vill också se en reform när det gäller statsbidrag. I dagsläget finns ett 90-tal riktade statsbidrag som totalt omfattar omkring 30 miljarder kronor. Vi anser att större delar av resurserna ska riktas till de generella statsbidragen.

Statsbidragen är uppdelade i bidrag till kommuner och bidrag till regioner. Merparten går till kommunerna. År 2016 fanns ca 90 olika statsbidrag. Centerpartiet kan under vissa omständigheter, till exempel extrastöd till kommuner som tar emot många nyanlända, se att sådana kan vara motiverat, men anser generellt att riktade statsbidrag riskerar att bli en form av statlig detaljstyrning av kommunerna. Därför tycker vi att statsbidrag i så stor utsträckning som möjligt ska omvandlas till generella statsbidrag. Det kan också ge en viss effektivisering, eftersom den administrativa hanteringen av riktade statsbidrag utgör en kostnad som i många fall är onödig.

Partistämman avslog följande motioner:

4.35.1

4.36: Bygglov på landsbygden

4.36.1 att kommunens bygglovsblankett kompletteras med en ny kryssruta [x] för: Ansökan om [x] bygglovsbefrielse.

4.36.2 att kataloghus upp till 150 m² som redan är typgodkända, bygglovsbefrias utanför DetaljPlanlagt område. Kan betraktas och behandlas som landsbygdens Friggebodar med en enkel bygganmälan. Bygglov blir frivilligt.

4.36.3 att mindre gästhus, som Attefallshus, Friggebodar och mindre är generellt bygglovsbefriade utanför DP-område. Kravet på en koppling till en eller tvåfamiljsfastighet slopas och öppnar möjligheten att bygga stugby. Större och ännu ej typgodkända bostadshus

4.36.4 att ekonomibyggnader på egen mark, utanför DetaljPlanerat DP-område bygglovsbefrias förutsägbart inte bara på lantbruksfastighet, även på skogsbruk, vattenbruk liksom alla andra landsbygdsföretag

4.36.5 att gårdsbutik/gårdsverkstad/gårdsslakteri/gårdsbryggeri/gårdsbageri/gårdspensionat m.fl. bygglovsbefrias. Hållfasthet för snölast, brandsäkerhet, elsäkerhet, livsmedelssäkerhet mm måste ändå beaktas.

4.36.6 att återvinningscontainers, tåg/busshållplatser, transformator/telefonstationer, teknikbodar av alla slag inom Attefallsmått bygglovsbefrias med bygganmälan och får därmed en enklare prövning i markupplåtelseavtal.

4.36.7 att trådstängsel med mer än 90% genomsikt bygglovsbefrias upp till 2 meters höjd runt byggplatser, skolor/förskolor, djurhägn/viltstängsel, lekplatser/idrottsplatser. Tätare staketdelar: av gårdsgårdar, träplank, stenmurar är bygglovsbefriade upp till 1,

4.36.8 att byggbodas inom samma detaljplan bygglovsbefrias/rivningslovsbefrias under byggtiden.

4.36.9 att en husbil eller husvagn per familjebostad bygglovsbefrias för parkering och rivningslovsbefrias.

Partistyrelsens yttrande:

Som motionären påpekar innebär dagens plan- och byggregler betydande hinder för nybyggnation på landsbygden. I motionen listas en lång rad av byggnadsverk för vilka bygglovsbefrielse föreslås.

Den politik som Centerpartiet driver är till stor del i linje med det som motionären föreslår. Sedan tidigare finns stämmobeslut om enklare regler för byggande utanför detaljplanelagt område. Detta har också Centerpartiet drivit i budgetförslag och genom motioner i Sveriges Riksdag. Att dessa frågor är angelägna understryks av att 243 av 290 kommuner nu rapporterar att man lider av underskott på bostäder samtidigt som det är tydligt att det krävs reformer för ökad livskraft och utveckling på landsbygden.

Dessa frågor tas med anledning av ovanstående upp i stämmoprogrammet om frihetsreformer för landsbygder. Där föreslås bland annat att utanför detaljplanelagt område ersätta kravet på bygglov med anmälningsplikt och därutöver låta landets kommuner peka ut inom vilka områden bygglov alltså ska krävas. Detta skulle stärka det kommunala självstyret, men det skulle också kraftigt förenkla nybyggnation på landsbygden och öka människors möjlighet att förfoga över sin egen mark. Det skulle dessutom minska behovet av att i detalj reglera olika typer av byggnadsverk på det vis som motionären föreslår. Givetvis kommer också ett mer decentraliserat förfarande leda till behov av förtydliganden och att undantag specificeras, men i gengäld blir det möjligt att undvika att den sortens regler ytterligare komplicerar plan- och bygglagen.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.36

4.37: Renovering av simhallar/idrottshallar

4.37.1 att ett statsbidrag för upprustning/renovering av simhallar/idrottshallar införs riktat mot kommuner med mindre än 20.000 invånare

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter behovet av riktade stöd. Inte sällan sker detaljstyrningen med ädla motiv, men ofta resulterar det i förslag om riktade statsbidrag, som bakbinder den lokala nivån. Partistyrelsen anser att systemet med riktade statsbidrag snarare ska gå mot att bli generella. Det är på det lokala planet man bäst vet hur pengar ska användas och till vad.

Partistämman avslog följande motioner:

4.37.1

4.38: Studieskulder på landsbygden

4.38.1 att det tas fram ett system för nedskrivning av studieskulder vid arbete och boende på landsbygden

Partistyrelsens yttrande:

Motionären efterlyser ett system för att locka utbildade ungdomar/vuxna till landsbygden genom att få en nedskrivning av studieskulden. Centerpartiet har drivit detta och förordar i dagsläget en avskrivningsmodell med ett tak på 300 000 kronor; man kan som mest bli av med 30 000 av skulden per år. För att bli av med allt, utöver det man hinner betala av, måste man alltså bo kvar i minst tio år. Förslaget gäller de som flyttar till de delar av Sverige som ingår i "Stödområde A", vilket till stor del består av Norrlands inland. Partistyrelsen instämmer därmed i motionen och ser positivt på incitament för att få utbildade personer att flytta ut på landsbygden

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.38.1

4.39, 4.40: Skatteregler för uthyrning

4.39.1 att Centerpartiet ska verka för att utreda möjligheten att följa Norges exempel att tillåta uthyrning av halva bostaden man själv bor i skattefritt.

4.40.1 att Centerpartiet utreder möjligheterna att genom skattereduktioner öka uthyrningen av tomma bostäder och övernattningslägenheter

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna vill motverka bostadsbrist genom att med förmånligare skatteregler öka andrahandsuthyrningen av bostäder och lyfter ett exempel från Norge. I Norge är det möjligt att hyra ut upp till halva bostadsytan skattefritt.

Centerpartiet har länge drivit frågan om att höja det skattefria beloppet vid andrahandsuthyrning. Vi vill också begränsa exempelvis bostadsrättsföreningars möjlighet att stoppa andrahandsuthyrning.

243 av 290 kommuner redovisar att man har ett underskott på bostäder. Ett tillskott av tillgängliga bostäder behövs om vi ska kunna närma oss balans. I synnerhet i storstäderna är bostadsköerna mycket långa. Men också utanför de större städerna skulle tillgången till bostäder, exempelvis för säsongsanställda, kunna öka om fler har möjlighet att hyra ut hela eller delar av sin bostad i andra hand. Andrahandsuthyrningen är därför viktig och bör stimuleras. Det finns därför skäl att utvärdera den norska modellen och se om den kan anpassas till svenska förhållanden.

Partistämman beslutade:

att Centerpartiet verkar för mer förmånliga skatteregler för andrahandsuthyrning och uthyrning av delar av den egna bostaden.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.39.1

4.40.1

4.41, 4.42, 4.43: Lantmäteriet

4.41.1 att hela eller delar av Lantmäteriets verksamhet konkurrensutsätts i likhet med t.ex. annan statlig verksamhet som Bilprovningen.

4.41.2 att utbildningsplatserna till lantmätare och fastighetsjurister utökas

4.43.1 att Centerpartiet ska arbeta för att konkurrensutsätta delar av Lantmäteriets arbetsområden för att certifierade företag eller personer får utföra olika moment i en fastighetsbildningsåtgärd.

4.42.1 att verka för att lantmäterikostnaderna minskar för den enskilde

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna tar upp frågan om Lantmäteriet, myndighetens långa handläggningstider, rekryteringsbehov och frågan om konkurrensutsättning av verksamheten.

Centerpartiet är av uppfattningen att Lantmäteriets verksamhet är central för att hela landet ska kunna växa. För att jordbruk och skogsbruk ska kunna bedrivas, men också för att städer ska kunna utvecklas och bostäder byggas och för att tomter ska kunna köpas och säljas, är det nödvändigt att det finns en tydlig fastighetsbildning. Lantmäteriet lägger ned lokala kontor och handläggningstiderna är alldeles för långa. Det sätter käppar i hjulet för många verksamheter. Centerpartiet har under en längre tid drivit frågan om att låta andra aktörer ta över delar av lantmäteriets verksamheter. Vi ser det som en viktig reform för att minska köerna och skapa bättre villkor för byggandet.

I de motioner som Centerpartiet lagt i Sveriges riksdag har vi fört fram att andra aktörer bör kunna ta över Lantmäteriets verksamhet. Något som också innebär att partistyrelsen instämmer i motionärens intentioner. Att just börja med delar av myndighetens verksamhet är ett rimligt första steg. Vi har dock medvetet valt att inte precisera om vi vill se en certifiering eller om det finns andra lagtekniska lösningar för att åstadkomma något som är i linje med vad som föreslås. Det finns också skäl att se över hur kommuner kan ges större möjligheter att själva sköta lantmäteriverksamhet. Bristen på lantmätare är väl känd, och en av orsakerna till Lantmäteriets långa handläggningstider. Bakgrunden är inte minst att många lantmätare sökt sig till andra arbetsgivare och branscher. Genom att lägga grunden för en bättre arbetsmarknad med fler arbetsgivare för lantmätare kan vi också skapa förutsättningar för att locka fler med rätt utbildning att arbeta med lantmäteriverksamhet. Hur många utbildningsplatser som ska finnas får sedan bedömas över tid.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.41

4.42

4.43

4.44: Ödehus

4.44.1 att ett bidrag för upprustning av ödehus införs

4.44.2 att ett bidrag för nybyggnation av bostadshus utanför planlagt område införs

Partistyrelsens yttrande:

För att öka byggandet på landsbygden samt för att se till så att fler ödehus renoveras och åter blir bebodda föreslår motionären införandet av bidrag i detta syfte.

Att det finns förutsättningar att bygga och bo i hela landet är en mycket viktig fråga för Centerpartiet. Därför är det viktigt att nyttjandet av kreditgarantierna ökar, att kraftfulla regelförenklingar utanför detaljplanlagt område genomförs, att strandskyddet reformeras, att ROT-avdraget värnas med mera. Vi ser också positivt på de kommunala initiativ som tagits för att marknadsföra tomma hus på landsbygden. Det behövs också en omfattande skattereform som förbättrar bostadsmarknadens funktionssätt samt en lång rad andra åtgärder för att minska bostadsbristen och stimulera tillgången till bra bostäder i hela landet.

När det gäller bostäder med renoveringsbehov är ROT-avdraget mycket viktigt. Det ger möjligheter till betydande kostnadsminskningar för det enskilda hushållet. Centerpartiet driver också frågan om införande av ett grönt avdrag för miljö- och klimatinvesteringar i det egna boendet vilket ytterligare kan underlätta modernisering och renovering. När det gäller nybyggnation är det viktigt att se till så att kreditgarantierna fyller sina syften, samt att regelverken förenklas. Mot bakgrund av ovanstående är det tydligt att det finns ett stort reformbehov. Däremot anser inte partistyrelsen att ökade bidrag är rätt väg att gå.

Motionären föreslår också åtgärder på lokal nivå som det är inte lämpligt att partitsämman tar detaljerade beslut om.

Partistämman avslog följande motioner:

4.44

4.45, 4.46, 4.47, 4.48, 4.49: Strandskydd

4.45.1 att tio meter strandskydd är en rimlig utgångspunkt, men inte mer än bäckens bredd, med samma möjligheter till dispenser som vi redan har

4.45.2 att Länsstyrelsen får samma möjlighet som idag att utöka strandskyddet, men bara där det finns särskilda skäl

4.46.1 att Centerpartiet i förhandlingarna med regeringen säkerställer att Stockholms skärgård får ta del av den förändrade strandskyddslagstiftningen som innebär att det blir enklare att bygga strandnära.

4.46.2 att besluten rörande strandskydd i Stockholms skärgård decentraliseras till kommunal nivå.

4.46.3 att de utpekade kärnöarna med omnejd inte ska omfattas av någon form av förstärkt strandskydd.

4.46.4 att Länsstyrelsens överprövningsrätt av strandskyddsdispenser upphör.

4.47.1 att strandskyddets omfattning i meter är proportionellt till befolkningsstorleken i kommunerna. Denna princip ska gälla såväl mellan som inom kommunerna.

4.47.2 att beräkningen av skyddets omfattning baseras på flera variabler, t.ex. antal invånare/km² samt strandlinjerna totala sträcka inom samma yta.

4.47.3 att strandskyddet kan utökas efter särskild ansökan från kommun till Länsstyrelsen i respektive län, där synnerliga allmänna intressen föreligger. Beviljad utökningen av strandskydd tidsbegränsas och utvärderas.

4.48.1 att Centerpartiet arbetar för att avgiften vid ansökan om strandskyddsdispens avskaffas, för att likställas med de avgiftsfria åtgärder vid uppföranden av anläggningar/byggnader som gäller i tätorter.

4.49.1 att Centerpartiet med stor kraft driver frågan om upphävande av det generella strandskyddet. Det bör i stället ersättas med skydd endast av särskilt skyddsvärda och för allmänheten och friluftslivet viktiga områden.

4.49.2 att för att begränsa lusten att avsätta onödigt stora områden, bör frågan om ersättning till markägarna utredas.

4.49.3 att försäkringsmässiga överväganden bör framöver avgöra var längs våra stränder det är olämpligt att bygga.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna föreslår reformer av strandskyddsreglerna samt att Stockholms skärgård ska omfattas av de reformer av strandskyddet som ska genomföras i enlighet med januariavtalet.

Centerpartiet har länge drivit på för förändringar av strandskyddet. I förhandlingarna efter valet konstaterades att strandskyddslagstiftningen behöver göras om i grunden genom en ökad differentiering. Denna ska på allvar ta hänsyn till att tillgång till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringsstryck. Det ska vara enklare att få bygga strandnära och skapas bättre förutsättningar för bostäder och näringsverksamhet främst för småföretagare, besöksnäring och gröna näringar i områden med lågt exploateringsstryck. Det lokala inflytandet ska öka. Ett fortsatt starkt och, om behov finns, förstärkt strandskydd ska finnas för att värna obrutna strandlinjer, den allemansrättsliga tillgängligheten och miljön i områden som redan är starkt exploaterade. Detta är en viktig seger för Centerpartiet, samtidigt som vi är beredda att genomföra ytterligare reformer av strandskyddet.

Strandskyddet ska nu utredas för att resultera i en proposition senare under mandatperioden. Det är därför svårt att i detalj ge svar på vilka avvägningar som behöver göras i kommande riksdagsbeslut. Men det finns inget i januariavtalet som säger att Stockholms skärgård ska undantas från de reformer som görs. Lagstiftningen behöver ta hänsyn till livskraften och företagandet i strandnära områden i hela landet. Samtidigt finns skäl att anta att det i våra skärgårdar också finns känsliga naturmiljöer som behöver skyddas. Partistyrelsen instämmer därför till stor del i motionärernas intentioner samtidigt som frågan om strandskyddet måste hanteras som en helhet och anpassas till förhållandena såväl längs hela Sveriges kust som alla våra sjöar och vattendrag. Det är därför inte lämpligt att partistämman fattar beslut som specifikt pekar ut Stockholms skärgård.

Det förslag som föreslår att strandskyddet ska vara tio meter från vattendraget - samt bemyndiga Länsstyrelsen att utöka strandskyddet under särskilda villkor - är också något som den aktuella utredningen ska titta på. Tio meters strandskydd som en generell utgångspunkt tror dock Partistyrelsen är en alltför långtgående reform.

I motionerna framförs också detaljerade förslag på utformningen av strandskyddet med syftet att uppnå en ökad differentiering i landet, sett till de förutsättningar som råder lokalt. Partistyrelsen instämmer i det övergripande syftet att underlätta bebyggelse nära vatten, men vidhåller att det ytterst är kommunerna som bör ha avgörandet i sin hand efter de lokala förutsättningarna.

Frågan om vem som ska betala för dispens för strandskydd hänger samman med den förändrade strandsskyddslagstiftningen. Partistyrelsen ser att ett förändrat system kommer minska behovet av dispenser och därmed den avgift som motionären beskriver. Fram till dess att ny lagstiftning är på plats är det dock upp till varje kommun att besluta kring avgiftsnivåer och partistyrelsen anser inte att det är något som Centerpartiets partistämma bör besluta om.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.46

4.47

4.49

Partistämman avslog följande motioner:

4.45

4.48

4.50: Klimatzoner

4.50.1 att Centerpartiet arbetar för att Trafikverkets klimatzoner revideras för att, på ett rättvisare sätt, svara upp mot de behov som klimatförändringarna kräver

Partistyrelsens yttrande:

Trafikverket delar in landet i tre klimatzoner efter hur driftsbehovet för vinterunderhåll fördelas över landet – det vill säga antalet tillfällen för plogning, sandning och eventuellt ishyvling. Det uppstår ett problem när väderleksförhållandena och behovet av vinterunderhåll varierar stort inom en klimatzon, i Norrland är skillnaderna i behovet av vinterunderhåll stort mellan kust och inland. Klimatförändringarna har gjort att antalet plogningsturer har minskat medan sandningsbehovet ökat i kustområdet, vilket kostar mer pengar. Centerpartiet anser att lösningen på problemet bör vara att säkerställa att de zoner som finns anpassas till den rådande verkligheten samt effekter från klimatförändringarna. Genom ett allmänt ökat anslag till enskilda vägar bör aspekter som ett ökat behov av sandningsturer i det norrländska kustlandskapet kunna bemötas utan att klimatzonerna behöver ritas om.

Ett förändrat klimat för med sig flera konsekvenser för det svenska vägnätet. Svåra tjällossningar och större vattenflöden försämrar bärigheten på vägnätet. Det kan därför finnas anledning att Trafikverket tar ett bredare grepp på väghållningen för att svara upp till de behov som klimatförändringarna kräver.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.50.1

4.51, 4.52: Lantbruksstöd

4.51.1 att Centerpartiet verkar för ett nytt regelverk gällande formalia för jordbrukarstödet tas fram

4.51.2 att regelverket innehåller en huvudinriktning att en tidsgräns när merparten (förslagsvis 85%) av stöden ska betalas ut till mottagaren, så snart som möjligt men absolut senast 31 oktober det år ansökan avser

4.51.3 att en tidsgräns när resterande stöd (15%) ska betalas ut ska finnas, ex samma datum SAM-ansökan året efter ska vara inlämnat.

4.51.4 att översyn kring ansökningshanteringen görs, det borde räcka att en av myndigheterna SJV eller Länsstyrelsen hanterar varje ärende för att slippa dubbelarbete

4.51.5 att en straffavgift eller ränta betalas ut till jordbrukaren för varje dag som stöden inte är utbetalade, förslagsvis samma skala som finns vid en försenad SAM-ansökan

4.52.1 att Centerpartiet verkar för att Jordbruksverket tar fram alternativa metoder, ex. vis regionalt via länsstyrelser kan genomföra utbetalningar av berättigade stöd, om det normala systemet fallerar. Detta är också en säkerhetsrisk, lantbruket behöver även kapital i kristider, idag är det ju mer regel än undantag med cyberkrigföring vid kriser. Det är Totalt ohållbart att enskilda lantbrukare skall behöva vänta ibland flera år på berättigad ersättning.

Partistyrelsens yttrande:

Jordbruksverket som handläggande myndighet för stödutbetalningar har under de senaste åren misslyckats med sitt uppdrag. Detta har fått konsekvenser för många företag inom jordbrukssektorn som i sina budgetar och kalkyler räknar med stödutbetalningar.

Centerpartiet har drivit frågan om att detta system måste fungera bättre och vid ett flertal tillfällen lyft fram att lantbruket – som idag många gånger har små marginaler – inte får riskera konkurs med anledning av bristande funktionalitet hos handläggande myndigheter.

Centerpartiet har också drivit på för att få på plats stöd och ersättning till de lantbrukare som drabbats av sommarens extrema torka. Stödet ökar med 350 miljoner, jämfört med nuvarande budget. Med detta tillskott kommer vi totalt att satsa 1,57 miljarder kronor i stöd med anledning av torkan sommaren 2018.

Partistyrelsen delar bedömningen att Jordbruksverket måste sköta utbetalningarna bättre. Rutinerna på Jordbruksverket förefaller vara bristfälliga och myndigheten lägger mer tid på att arbeta med interna problem istället för att lägga fokus på sitt huvudsyfte, det vill säga att vi ska ha ett fungerande jordbruk i Sverige. Centerpartiet vill se en snabbare hantering av jordbruksstöden genom att regelförenkla, tydliggöra myndighetens ansvar och undersöka möjligheterna för snabbhantering av mindre ärenden.

En motion lyfter också fram att det även skulle behövas kompletterande system för att skapa trygghet och driftssäkerhet om ett utbetalningssystem fallerar.

De sena utbetalningarna har inte främst handlat om ett sårbart system utan ett alltför komplicerat system. Partistyrelsen ser därmed inte hur ett parallellt uppbyggt kompletterande system skulle göra situationen bättre; vi ser snarare en risk för fördröjning.

Partistämman beslutade:

att inför den nya programperioden för EU:s gemensamma jordbrukspolitik bevaka och arbeta för att stödberättigade lantbruksföretag snabbt och effektivt ska få sina stöd utbetalda.

att regelverket innehåller en tidsgräns när merparten av stöden ska betalas ut till mottagaren, så snart som möjligt men absolut senast 31 oktober det år ansökan avser.

Partistämman avslog följande motioner:

4.51

4.52.1

4.53: Regelverk efter förutsättningar

4.53.1 att centerpartiet tar ett initiativ till en översyn av statens och kommuners relationer, där det kommunala självstyret befästs och att statens krav på kommunernas utföransvar blir mera flexibelt

Partistyrrelsens yttrande:

Centerpartiet vill så långt det är möjligt att kommunerna ska vara självstyrande och att lokala och regionala förutsättningar får råda. Idag finns det stora skillnader i kommunsverige - olika förutsättningar och stor skillnad i skattekraft. Det är viktigt att landet hålls samman och att det finns en god tillgång till grundläggande service, vård och omsorg varhelst man bor.

Det pågår en omfattande utredning som ser över de frågeställningar som motionären väcker. Kommunutredningen, som är en parlamentarisk kommitté, påbörjade sitt arbete 2017. I februari 2020 ska utredningen lämna sitt slutbetänkande. Utredningens huvuduppgift är att se över hur kommunernas kapacitet ska kunna öka inför de utmaningar som vi ser komma. Redan under hösten 2017 lämnade kommunutredningen ifrån sig ett delbetänkande med namnet - [En generell rätt till kommunal avtalssamverkan, SOU 2017:77](#). Det ledde till en [proposition, 2017/18:151, som Riksdagen](#) antog och som trädde i kraft 1 juni 2018. Den lagen ger kommunerna rätt att genom avtal göra tjänsteköp av tex myndighetsutövning som motionären efterfrågar. Utredningens fortsatta arbete handlar att djupare titta på kommunal samverkan, frivilliga kommunsammanläggningar, generell förändring av uppgifter, asymmetrisk ansvarsfördelning och andra tänkbara åtgärder som t.ex. digitalisering. Utredningens förslag kommer att bli en kombination av åtgärder. De flesta kommuner anser att de riktade statsbidragen borde istället vara generella. Riktade statsbidrag har en tendens att suboptimera verksamhet i kommuner. Många statsbidrag är så små att det inte lönar sig för små kommuner att söka dem vilket gör att statsbidragen hamnar enbart i stora kommuner. Centerpartiet har under många år drivit att statsbidragen ska vara generella för att kunna anpassas utifrån lokala förhållanden.

Idag skiljer det sex kronor i kommunalskatt mellan den kommun som har höst kommunalskatt och den som har lägst. Kostnadsutjämningsutredningen, som bara är en mindre del av

skatteutjämningsystemet, förslår att gleshet och social utsatthet ska få en större betydelse i kostnadsutjämningsberäkningen.

Centerpartiet är med i Kommunutredningen och driver de frågor som motionären väcker i sin motion. Partistyrelsen instämmer i motionens intention och kan konstatera att vi inom ramen för pågående utredningar bevakar de intressen som motionären framför.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.53.1

4.54: Regionalisering av landsbygdsprogrammet

4.54.1 att landsbygdsprogrammets resurser för landsbygdsutveckling överförs till den regionalt tillväxtansvariga myndigheter.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter behovet av ett större regionalt ansvar hos regionerna. Partistyrelsen delar bedömningen och menar att den dubblering av uppdrag och roller som görs idag genom att verktyg och uppdrag inom landsbygdsutveckling finns hos länsstyrelserna bör upphöra. Regionerna bör få fullt ansvar för landsbygdsutveckling, så att politikområdet genomförs utifrån regionala och lokala förutsättningar, i enlighet med de regionala utvecklingsstrategierna. Insatser för landsbygden bör vara en del av det regionala utvecklingsarbetet. Vi behöver fokusera på att möjliggöra landsbygdernas potential att växa. Däremot ser partistyrelsen inte att allt i landsbygdsprogrammet behöver ligga på regionnivå, eftersom det kan finnas andra än geografisk hänsyn som ska tas.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.54.1

4.55: GMO

4.55.1 att centern blir den kraft som stödjer användning av GMO i Sverige och EU som en del av miljöpolitiken. Liksom lättar på regleringarna som idag finns runt GMO.

Partistyrelsens yttrande:

Att ändra i generna är en modernisering av växtförädlingen som sparar tid, tid som kan vara viktig när målet är att mätta världens befolkning. Centerpartiet anser att lagstiftningen kring växtförädling behöver förändras så att den bygger på sortens egenskaper i stället för vilken förädlingsmetod som har använts. Centerpartiet ser en potential i GMO men värnar också försiktighetsprincipen och att GMO-producerade grödor ska vara märkta. Om de regleringar som finns idag ska förändras ser Centerpartiet gärna att det sker i en så bred politisk konsensus som möjligt för att säkerställa att reformerna inte viker ner sig för ett kraftigt och ihållande opinionstryck.

Inom skogsbruket är användning av genmodifierade träd kommersiellt tillåtet, men accepteras för närvarande i alla fall inte inom certifierat skogsbruk. Ska metoden tillåtas inom skogsbruket måste en ytterligare forskning till.

Partistämman beslutade att:

Centerpartiet verkar för att forskning på och användning av GMO ska underlättas i Sverige och EU.

Centerpartiet verkar för att regler för GMO ska samordnas i EU.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.55.1

4.56: Skarvinventering

4.56.1 att Sverige tar fram en metod som säkerställer sammantagen årlig statistik på skarvkolonier.

4.56.2 att Naturvårdsverket som övergripande ansvarig anvisar en inventeringsmetod som nyttjas av Länsstyrelserna.

4.56.3 att Naturvårdsverket samlar in och publicerar sammanställningen under november månad.

4.56.4 att Länsstyrelserna i kustlänen ansvarar för att inventeringarna utförs och sammanställs till ca 1 oktober.

Partistyrelsens yttrande:

Idag finns det brister i kunskapsunderlag som ger oss tillförlitlig information gällande skarvens utbredning och numerär. Dessa kunskapsbrister leder till att förvaltningen av skarven inte kan utföras med tillräcklig precision.

Centerpartiet anser generellt att vi har för mycket skarv i Sverige och att skadeverkningarna inte är acceptabla. Vi har varit aktiva i frågan under många år och förespråkar bland annat utökad skyddsjakt på skarv. Övergripande anser vi att det måste vidtas ett flertal åtgärder för att komma till rätta med problemen som skarven utgör. Vi delar därför motionärens bedömning att ett mer heltäckande inventeringsunderlag behövs samt att skarvförvaltningen samordnas med en tydligare myndighetsuppdelning. Partistyrelsen instämmer i motionärens bedömning om ett utökat kunskapsunderlag. Den myndighet som är lämpligast att koordinera detta arbete är Naturvårdsverket.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.56

4.57: Småskaligt fiske

4.57.1 att Centerpartiet ska verka för att minimera skadligt trålfiske och förbättra möjligheten för småskaligt fiske. Beakta möjligheten att minimera motorstyrkan i fiskebåtar.

4.57.2 att Centerpartiet ska verka för att vattenkraftverken ska utformas för att minimera skador på fisk och ål. Investeringsstöd ska ges för effektiva modifieringar av vattenkrafteverken.

Partistyrelsens yttrande

Att det finns stora och livskraftiga fiskebestånd är viktigt för den biologiska mångfalden. Det är också viktigt för den som fiskar på fritiden och för den svenska fiskeindustrin. Om vi ska bevara och utveckla fiskebestånden får vi inte fiska för mycket.

Det småskaliga fisket är väldigt viktigt för Centerpartiet. Vi har i Januariavtalet lyft fram att det hållbara fisket ska utvecklas med åtgärder för att minska bottentrålning i känsliga områden, både i Sverige och i EU, samt att ett generellt stopp för bottentrålning införs i skyddade områden, med möjligheter till begränsade undantag i förvaltningsplanen. Vi vill också att de fiskare som byter redskap ska kunna få ekonomisk stöttning.

Dammar och turbiner skadar vandrande fisk, till exempel lax. Därför är det viktigt att vattenkraften tar hänsyn och hjälper djurlivet och miljön. Med bland annat fisktrappor, kan både fiskarna passera dammar och turbiner och fisketurismen utvecklas

Redan idag finns dock det möjlighet för vattenkraftsägare att ansöka om stöd för miljöanpassning. Överenskommelsen kring den nya lagstiftningen om miljö och vattenkraft är att branschen ställer upp med 10 miljarder i en fond för att miljöanpassa vattenkraften, i den så kallade Vattenkraftens miljöfond. Miljöinsatserna ska gynna såväl fiske och turism som lokal utveckling, och verka för att både nationella och internationella miljömål i vattenverksamheter uppnås.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:
--

4.57

4.58: Statliga myndigheters närvaro

4.58.1 att Centerpartiet verkar för att stoppa de statliga myndigheters flykt från landsbygden.

Partistyrelsens yttrande:

Statliga myndigheter har under en lång rad följd av år centraliserats. Både vad gäller anställda och antal kontor. Det är dels en centralisering till de större städerna. Dels är det en centralisering till regioncentra. Partistyrelsen instämmer med motionären att denna utveckling inte bara måste stoppas utan framförallt vändas.

Centerpartiet drev i den parlamentariska landsbygdskommittén på i riksdagen för att minst 10 000 statliga jobb ska decentraliseras. Detta blev också kommitténs målsättning. I

Januariavtalet står tydligt att fler servicekontor ska byggas ut i hela landet samt att inga nya myndigheter ska lokaliseras i Stockholm under mandatperioden.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.58.1 att Centerpartiet verkar för att stoppa de statliga myndigheters flykt från landsbygden.

4.59: Moms på djurfoder

4.59.1 att sänka momsen på djurfoder inom Sverige.

4.59.2 att harmonisera momsnivåerna på djurfoder inom EU.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter frågan som rör moms på djurfoder och konstaterar att Sverige idag har högre momssats än t ex Tyskland och att detta betyder konkurrensnackdelar för svenska djurfoderproducenter. För att uppnå konkurrensneutralitet så föreslår motionären en harmonisering av momssatsen på djurfoder inom EU. Partistyrelsen anser dock att mervärdesskatten på djurfoder inte ska ligga på samma nivå som skattesatsen på mat.

Partistämman avslog följande motioner:

4.59

4.60: Tvärvillkorsavdrag

4.60.1 att arbeta för en förändring av tvärvillkoren på EU-nivå så att små avvikelser inte ger oproportionerliga avvikelser

4.60.2 att förbättra kommunikationen med distrikt och kretsar om hur påverkansarbete och dialoger med departement och myndigheter sker

Partistyrelsens yttrande:

För att svenska jordbrukare ska få gårdsstöd från EU ska vissa så kallade tvärvillkor vara uppfyllda. Det innebär att jordbrukaren, förutom att sköta jorden, också ska följa lagar inom bland annat miljö, folkhälsa och djurhälsa. Om jordbrukaren inte följer detta tvärgående regelverk ska avdrag göras på stödet. Tvärvillkorsstödet ska, liksom andra stöd, vara enkelt att söka och förstå. Centerpartiet vill att systemen med utbetalningar av EU-stöd ska vara så enkla som möjligt. Partiet driver dessa frågor både på EU-nivå och nationellt

Det är länsstyrelserna som kontrollerar tvärvillkoren. Om en kontroll visar att du inte har följt tvärvillkoren beslutar länsstyrelsen hur många procent som ska dras av från utbetalningen av dina jordbrukarstöd. Första gången ett fel upptäcks blir avdraget normalt 3 procent, men det

kan sänkas till 1 procent eller höjas till 5 procent beroende på hur stort felet är. Om samma sorts fel upptäcks mer än en gång blir avdraget högre.

Motionären lyfter fram att systemet med tvärvillkorsavdrag kan ge stora negativa konsekvenser vid mindre problem. Partistyrelsen delar bedömningen att varje system som kan innebära avdrag vid felaktigheter/handhavandefel från den som ansöker måste stå i proportion till avdraget. Partistyrelsen instämmer också i att det kan finnas förutsättningar att förbättra kommunikationen internt i partiet för att höja kompetensen i dessa frågor.

Partistämman beslutade:

att arbeta för en förändring av tvärvillkoren på EU-nivå så att små avvikelser inte ger oproportionerliga konsekvenser.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.60

4.61: Små kommuner

4.61.1 att Centerpartiet arbetar för att kommuner ges möjligheten att delegera ansvarsområden uppåt till exempelvis regionkommunen

Partistyrelsens yttrande:

De stora skillnaderna som finns i invånarantal mellan kommuner i Sverige skapar utmaningar. Förutsättningarna för att bedriva kommunal verksamhet skiljer sig åt. Enligt SNS konjunkturrapport 2019 kommer försörjningskvoten att vidgas mellan landsbygdskommuner och storstäder. Detta medför risker för ytterligare skillnader både i skattenivåer och vilken service kommunerna kan erbjuda sina invånare.

För Centerpartiet är det självklart att det ska finnas god kommunal service i hela landet. Det finns dock ingen självklar lösning, särskilt inte för ett parti som vill att makten ska ligga nära människor.

Kommunsammanslagningar kan vara ett verktyg på vissa platser, grunden för Centerpartiet är då att dessa ska ske utifrån önskemål från kommunerna och inte genom påtvingade sammanslagningar. Det är inte heller någon universallösning, som motionären påpekar.

En väg att underlätta för mindre kommuner är att tillåta mer samverkan över kommungränserna. Hösten 2017 lämnade kommunutredningen ifrån sig ett delbetänkande med namnet - En generell rätt till kommunal avtalssamverkan, SOU 2017:77. Det ledde till en proposition, 2017/18:151, som Riksdagen antog och som trädde i kraft 1 juni 2018. Den lagen ger kommunerna rätt att genom avtal göra tjänsteköp av tex myndighetsutövning som motionären efterfrågar. Utredningens fortsatta arbete handlar att djupare titta på kommunal samverkan, frivilliga kommunsammanläggningar, generell förändring av uppgifter, asymmetrisk ansvarsfördelning och andra tänkbara åtgärder som t.ex. digitalisering. Utredningens förslag kommer att bli en kombination av åtgärder.

Att skapa förutsättningar för kommuner att delegera ansvar uppåt kan vara en attraktiv tanke, men skapar också en rad frågor. Det handlar dels om hur detta ska fungera i relation till det kommunala skatte- och kostnadsutjämningsystemet och statsbidrag, där då regionen och eventuellt i förlängningen staten ska erhålla vissa kommuners ersättning för vissa uppgifter. Det skulle kräva att man tydligare än idag skapade riktade bidrag och styckade upp utjämningsystemet, vilket skulle ge mindre handlingsfrihet för kommuner. Det skapar också frågor kring hur en region ska agera om de får ansvar för ett fåtal kommuners verksamheter, men inte nödvändigtvis samma verksamheter i alla kommuner. Det skapar stora utmaningar för regionerna.

Partistyrelsen tror en mer framkomlig väg för att möta den utmaning motionären lyfter är att skapa bättre förutsättningar för samarbeten mellan kommuner. Att skapa bättre förutsättningar för kommunal samverkan kan ge synergieffekter mellan kommuner, samtidigt som det inte innebär att kommunpolitiker helt kan fransäga sig ansvar för verksamheter som i grunden är ett kommunalt ansvar.

Partistämman avslag följande motioner:

4.61.1

4.62: Regionalt utvecklingsansvar

4.62.1 att frågor kopplat till landsbygdsprogrammet och landsbygdsutveckling skyndsamt flyttas från Länsstyrelserna till respektive region.

4.62.2 att Centerpartiet ser över hur landets regioner kan få ett tydligare ansvar i frågor kopplat till arbetsmarknad och kompetensförsörjning.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter behovet av ett större regionalt ansvar hos regionerna. Partistyrelsen delar bedömningen och menar att den dubbling av uppdrag och roller som görs idag genom att verktyg och uppdrag inom landsbygdsutveckling finns hos länsstyrelserna bör upphöra. Regionerna bör få fullt ansvar för landsbygdsutveckling, så att politikområdet genomförs utifrån regionala och lokala förutsättningar, i enlighet med de regionala utvecklingsstrategierna. Vi behöver fokusera på att möjliggöra landsbygdernas potential att växa och Centerpartiet har drivit detta bland annat med koppling till vår infrastrukturpolitik. En välfungerande infrastruktur i hela landet är en förutsättning för en hållbar samhällsutveckling, ekonomisk tillväxt och fler möjligheter att bo och jobba i hela landet. För att göra det möjligt att bo och jobba i större delar av landet, och därmed skapa större arbetsmarknadsregioner, krävs förbättrade kommunikationer. Insatser för landsbygden bör vara en del av det regionala utvecklingsarbetet.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

4.62.1 att frågor kopplat till landsbygdsprogrammet och landsbygdsutveckling skyndsamt flyttas från Länsstyrelserna till respektive region.

4.62.2 att Centerpartiet ser över hur landets regioner kan få ett tydligare ansvar i frågor kopplat till arbetsmarknad och kompetensförsörjning.

4.63, 4.64, 4.65, 4.66, 4.67, 4.68, 4.69: Kontanthantering

4.63.1 att Centerpartiet mer aktivt sällar sig till de kontanta medlens värnare och verkar för ett samhälle där kontanterna, värnas i hela landet, samt att Centerpartiet i riksdagen arbetar för en lagstiftning där banksektorn åläggs att fortsättningsvis handlägga kontanta medel.

4.64.1 att Centerpartiet verkar för att riksdagen fattar beslut om en lagstiftning att banker är skyldiga att hantera kontanter

4.65.1 att Centerpartiet skyndsamt tar initiativ till att varuhus, affärer, restauranger och offentliga och privata serviceinrättningar genom lag skall vara skyldiga att hantera kontanter

4.66.1 att uppdra åt riksdagsgruppen att li riksdagen motionera om en skyldighet för bankerna att hantera kontanter

4.67.1 att kontanternas ställning som giltigt betalningsmedel i Sverige fastställs i lag att bankernas skyldighet att hantera kontanter vid ett rimligt antal bankkontor garanteras medborgarna

4.67.2 att det fastslås i lag att såväl offentliga som privata aktörer och näringsidkare som huvudregel ska ha skyldighet att acceptera betalning för varor och tjänster med kontanter från privatpersoner

4.68.1 att, Centerpartiet ska undersöka möjligheten att utreda en ändring av lagstiftningen kring kontanthantering, så att det för affärsidkare blir obligatoriskt att utan avgifter ta emot kontanter som betalning för varor och tjänster.

4.68.2 att, Centerpartiet ska undersöka möjligheten att utreda en ändring av lagstiftningen kring kontanthantering, så att banker, själva eller via ombud, tvingas tillhandahålla och ta emot kontanter utan avgifter, tillgängligt i hela landet.

4.69.1 att Centerpartiet tar initiativ till en utredning med syfte att utforma förslag på lagstiftning som återupprättar kontantpengarnas status som officiellt och alltid gällande betalningsmedel samt utreder om och i så fall vilka sektorer/branscher kan undantas från att tvungnet ta emot och hantera kontanter i sin affärsverksamhet.

Partistyrelsens yttrande:

Tillgången till kontanter måste värnas. Under en längre tid har kontantanvändningen minskat i Sverige. Tillgången till kontanttjänster i form av möjligheten till insättning på och uttag från bankkonton har försämrats under en rad av år, bland annat till följd av att antalet bankkontor med kontant-service mer än halverats sedan 2011. Partistyrelsen instämmer i att kontanthanteringen måste förbättras både vad gäller tillgång till kontanter liksom möjligheten

till dagkassahantering för näringsidkare. Men att hela banksektorn genom lagstiftning ska åläggas kontanthantering anser Partistyrelsen skulle innebära ett alltför omfattande krav. Målsättningen bör vara att den absoluta merparten av befolkningen ska ha ett rimligt avstånd till ett bankkontor med kontanthantering.

Inom ramen för den så kallade Riksbankskommitténs uppdrag drev Centerpartiet på för att kontanthanteringsfrågan skulle utredas skyndsamt i särskild ordning. Så blev också fallet. Utredningen "Tryggad tillgång till kontanter" presenterade sitt betänkande i juni 2018.

Kommitténs förslag bedöms främst gynna människor, föreningar och företag i glesbygd. Vidare gynnas vissa äldre, nyanlända och personer med funktionsvariationer då många i dessa grupper har problem med digitala betalningar. Kommittén föreslår att vissa banker ska vara skyldiga att tillhandahålla en rimlig tillgång till kontanttjänster i hela Sverige. Detta innebär att runt 99 % av befolkningen ska ha högst 25 kilometer till närmaste plats för såväl kontantuttag som dagkassahantering. Partistyrelsen anser att utredningens förslag ska ses som en lägsta acceptabel nivå för kontanthantering i Sverige.

När det gäller frågan om att tvinga vissa affärsverksamheter att hantera kontanter anser Partistyrelsen att en nuvarande ordningen om avtalsfrihet där skyldigheten att ta emot kontanter som betalning kan avtalas bort är viktig. Det finns givetvis en inneboende konflikt i konsumentens behov av att i vissa fall kunna använda kontanter och ett fritt företagande. Antalet helt digitala företag växer kraftigt och har så gjort under ett antal år. Det är på förhand omöjligt att veta vilka framtidens företag och branscher är och därför också svårt att genom lagstiftning peka ut eventuella undantag om en tvingande lagstiftning om att ta emot kontanter skulle införas.

Huvudregeln är att kontanter är lagliga betalningsmedel och därmed ska accepteras vid betalning. Denna regel kan dock avtalas bort av affärer, restauranger etc. En butik kan alltså i princip vägra att acceptera kontanter överhuvudtaget, vägra acceptera mynt eller vissa valörer (t ex 1000-lappar). Ur ett konsumentperspektiv är det önskvärt att få informationen i god tid (t ex genom en skylt på dörren) så att konsumenten kan välja om den vill handla där eller gå någon annanstans.

Partistämman beslutade:

att Centerpartiet verkar för ny lagstiftning gällande tillgången till kontanter, där Riksbankskommitténs förslag i "Tryggad tillgång till kontanter" ska ses som en lägsta nivå.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.63

4.64.1

4.67.1

4.68.2

Partistämman avslog följande motioner:

4.65.1

4.66.1

4.67.2

4.68.1

4.69.1

4.70, 4.71: Reseavdrag

4.70.1 att reseavdraget för resor till och från arbete utformas på samma sätt som ROToch RUT-avdragen.

4.71.1 att föreslå att reglerna för resor till och från arbetet ändras från att vara ett avdrag till att beräknas enligt principerna för skattereduktion.

Partistyrelsens yttrande:

Reseavdraget infördes för resor till och från arbetet och tjänsteresor. Det är idag det främsta styrmedlet för människor som har långt att resa på landsbygden. Landsbygdsfokuset har dock urholkats i takt med att priserna för bilåkning i storstadsområdena har ökat alltmer. En stor majoritet av avdragen görs numera i storstadsområden där kollektivtrafiken är god. Vidare är problemen med fusk omfattande. Centerpartiet vill se över reseavdraget så att hänsyn tas till miljö samt villkor i områden där kollektivtrafiken är begränsad. Inriktningen ska också vara att ett nytt avdrag i högre grad ska vara transparent och lättkontrollerat. Detta är också uttryckt i januariavtalet och inom ramen för januariavtalet har nu en utredning tillsatts. Partistyrelsen anser att en utredning av reseavdraget bör ha ett öppet mandat att hitta den mest ändamålsenliga konstruktionen.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.70.1

4.71.1

4.72: Ö-faktor till Gotlands sjukvård

4.72.1 att föreslå partistämman besluta att Centerpartiet driver att ett särskilt stöd för Gotlands sjukvård införs som möjliggör en jämlik vård även på Gotland.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären pekar på utmaningarna att bedriva sjukvård på Gotland, givet det begränsade befolkningsunderlaget i kombination med de speciella geografiska förutsättningarna som följer av att vara en ö.

För Centerpartiet är det kommunala skatteutjämningsystemet ett sätt att ge förutsättningar för en likvärdig, grundläggande service i hela Sverige. Den folkomflyttning och urbanisering som äger rum gör att utjämningsystemet spelar en allt viktigare roll som garant för jämbördig service runt om i vårt avlånga land. Därför är frågan om ett rättvist, kommunalt utjämningsystem viktig för Centerpartiet och vi har varit drivande i att län med speciella förutsättningar, som Gotland, får kompensation.

Därför förstärks faktorerna gleshet och social utsatthet i den Kostnadsutjämningsutredning som varit ute på remiss och som förhoppningsvis kan införas den 1/1 2020. Gotland blir ett av de län som får den största positiva förändringen i förslaget.

Centerpartiet driver aktivt frågan om jämlik vård i hela landet. Såväl frågan om ökad digitalisering och möjlighet till vård på distans som rätten för patienter att välja vård i hela landet är viktiga i sammanhanget. När det gäller Gotland specifikt, har region Stockholm-Gotland ett särskilt samverkansavtal och en samverkansnämnd som har i uppdrag att bland annat ansvara för hur gotlänningarna får tillgång den specialiserade sjukvård som man inte själva har.

Partistämman instämde i intentionerna i följande motioner:

4.72.1